

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2017 - 2019

Ylä-Savon
koulutuskuntayhtymä
Yhtymähallitus
24.10.2016 § 99

Sisällys

1.	KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS.....	3
2.	TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOSSUUNNAT.....	5
2.1.	Yleinen taloudellinen kehitys.....	5
2.2.	Ylä-Savon alueen talous- ja työllisyyskehitys.....	6
2.3.	Ammattirakenteen ja työpaikkojen määrän kehitys.....	7
2.4.	Ylä-Savon väestökehitys.....	7
2.5.	Ammatillisen koulutuksen reformi.....	8
2.5.1	Ammatillisen koulutuksen järjestäjäjärakenteen kehittämisohjelma.....	9
2.5.2	Järjestämisluvat ja muu ohjaus.....	9
2.5.3	Koulutusvienti ammatillisessa koulutuksessa.....	9
2.5.4	Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö.....	9
2.5.5	Ammatillisen koulutuksen rahoitus.....	10
2.5.6	Toimintatavat ja oppimisympäristöt ammatillisessa koulutuksessa.....	10
2.5.7	Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmä.....	10
2.5.8	Osaamisen hankkiminen, osoittaminen ja todentaminen.....	10
2.5.9	Jatkoaikataulu.....	11
3.	KUNTAYHTYMÄSTRATEGIA JA STRATEGISET LINJAUKSET.....	12
3.1.	Arvot.....	12
3.2.	Visio 2021.....	12
3.3.	Strategiset päämäärät 2017 – 2021.....	12
4.	TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN TALOUDELLISET PERUSTEET.....	16
5.	YHTYMÄHALLINTO.....	20
5.1.	Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella.....	20
6.	KEHITTÄMISTOIMINTA.....	22
6.1.	Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella.....	22
7.	YHTYMÄPALVELUT.....	23
7.1.	Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella.....	23

8.	TEKNOLOGIAN JA LIIKENTEEN OSAAMISALUE	24
8.1.	Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella	24
9.	HYVINVOINNIN JA LIIKETOIMINNAN OSAAMISALUE	25
9.1.	Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella	25
10.	KUNTAYHTYMÄN TALOUDEN TARKASTELUA	26
10.1.	Yleistä.....	26
10.2.	Tuloslaskelma.....	26
10.3.	Rahoituslaskelma	27
10.4.	Taloutta koskevat tavoitteet ja mittarit	28
11.	INVESTOINTIOSA.....	29
12.	VUODEN 2017 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN 2017 – 2019 TAULUKOT	33
12.1.	Talousarvio tulosalueittain	33
12.2.	Kuntayhtymän tuloslaskelma 2017 – 2019	34
12.3.	Rahoituslaskelma	35
12.4.	Taloutta koskevat tavoitteet ja mittarit	36
	LIITTEET	37
	OPISKELIJAMÄÄRÄT (perustutkinto- ja oppisopimuskoulutus) v. 2017 – 2019	37
	OPISKELIJAMÄÄRÄT LINJOITTAIN v. 2015 – 2019	38
	OPISKELIJATYÖPÄIVIEN MÄÄRÄ (aikuiskoulutus) (v. 2015 – 2019).....	39
	POISTOSUUNNITELMA.....	40

1. KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä joka ylläpitää monialaista Ylä-Savon ammattiopisto nimistä oppilaitosta. Olemme toimineet alueemme hyväksi jo yli 50 vuoden ajan. Oppilaitoksessamme opiskelee vuosittain hieman alle 2000 vuosiopiskelijaa ja henkilökuntamme koostuu reilusta kahdesta sadasta eri alojen ammattilaisesta.

Ammatillisen koulutuksen reformia on valmisteltu Opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla kuluneen vuoden ajan. Reformin tavoitteena on uudistaa ammatillinen koulutus, sen rahoitus ja toteutustavat. Reformin yhtenä keskeisenä tuloksena ovat ammatillisen koulutuksen uudet toiminta- ja rahoituslait, jotka on tarkoitus ottaa käyttöön 1.1.2018.

Ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä ammatilliseen koulutuksen kohdennettavaa rahoitusta on vähennetty useana vuonna peräkkäin. Suurimmat yksittäisen vuosileikkaukset kohdentuvat vuodelle 2017. Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän osalta on arvioitu, että toimintatuotot vähenevät vuodesta 2016 lähes 14 %. Kuntayhtymän toimintatuottojen vähenemä vuoden 2013 tilinpäätöksestä laskettuna on noin 6,5 milj. euroa eli 25 %. On itsestään selvää, että voimakas rahoituksen vähentyminen vaikuttaa myös koulutuksen toteutustapoihin sekä koulutuksen toteuttamismahdollisuuksiin. Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän tulo-rahoituksen pienentyminen on ollut keskimääräistä suurempaa kuin vertailukuntayhtymissä. Keskeisenä syynä tähän on ollut se, että kuntayhtymän kokonaistoiminnasta aikuiskoulutuksen osuus on ollut volyymiltään suurempaa kuin monessa muussa kuntayhtymässä. Aikuiskoulutuksen rahoitusta on vähentänyt sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön säästöt mutta myös työhallinnon koulutusten hankintaan kohdennetut leikkaukset.

Vuoden 2017 osalta Opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahasäästöt toteutetaan siten, että OKM määrää ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen enimmäismäärän perusteena olevan opiskelijamäärän järjestämislupien mukaista enimmäisopiskelijamäärää alhaisemmalle tasolle. Koulutuksen järjestäjä voi tämän jälkeen itse päättää toteuttaako se leikkauksen siten, että vähentää vuodelle 2017 omaa enimmäisopiskelijamääräänsä vai pitääkö se opiskelijamäärän ennallaan ja hakee tarvittavia säästöjä muista kohteista. Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä kantaa yhteiskuntavastuuta ja on päättänyt, että vuoden 2017 ammatillisen peruskoulutuksen vuosiopiskelijamäärää ei vähennetä säästötarpeiden vuoksi, vaan tarvittavat säästöt haetaan muuta kautta.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on etupainotteisesti ollut kehittämässä omaa toimintaansa, sen tehokkuutta ja tuloksellisuutta uudistamalla opetuksen ja yhteisten palveluiden toteutustapaa, on kehittänyt oppilaitoksen johtamisjärjestelmiä sekä käynnistänyt kiinteistömäärän vähentämiseen tähtäävän kehittämisohjelman. Tätä kehittämistyötä on tehty jo usean vuoden ajan, mutta osa työstä on vielä edessäpäin. Kuntayhtymä on tulo-rahoituksen pienentymisen vuoksi joutunut käymään myös neljät yhteistoimintaneuvottelut, joiden myötä kuntayhtymän henkilöstömäärä on vähentynyt vajaasta kolmesta sadasta reiluun kahteen sataan työntekijään.

Kuntayhtymä on taloudellisista leikkauksista huolimatta jatkanut panostuksiaan koulutuksen laatuun, saavutettavuuteen ja tuloksellisuuteen. Sama linja jatkuu myös tulevina vuosina. Yhtenä merkittävänä mahdollisuutena näemme myös yhteistyön Savon koulutuskuntayhtymän kanssa lisälmen yhteiskampuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Yhteisen kampuksen kautta molempien koulutuksenjärjestäjien taloudellinen ja toiminnallinen tehokkuus kasvaa ja

kiinteistökustannuksia voidaan vähentää. Tavoitteena on, että yhteinen kampus olisi käytössä loppuvuonna 2018.

Tässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa on haettu sellaisia toiminnallisia ja taloudellisia ratkaisuja, joilla voimme toteuttaa laadukasta koulutusta tehokkaasti nykylaajuisesti myös vuonna 2017. Vuoden 2017 osalta varaudumme tekemään taloudellisesti negatiivisen tilinpäätöksen, jotta voimme toteuttaa tarvittavat rakenteelliset sopeutustoimet ilman koulutuksen laadun vaarantamista. Vuonna 2018 käyttöön otettava ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli tukee laatuun ja tuloksellisuuteen keskittyvää toimintaa ja mahdollistaa myös taloudellisen tuloksen kääntämisen jälleen positiiviselle kasvu-uralle.

Emme luovu strategiatavoitteestamme ”Olemme laatumittauksessa monialaisten oppilaitosten ”sarjassa” viiden parhaimman oppilaitoksen joukossa vuonna 2020”, vaan panostamme toimintamallien, osaamisen ja palveluvalikoiman kehittämiseen siten, että asetettu tavoite voidaan saavuttaa. Voimakkaasti vähenevä rahoitus tarkoittaa kuitenkin myös sitä, että joudumme vähentämään tai luopumaan kokonaan sellaisesta tekemisestä ja työstä, joka ei välittömästi edistä opiskelijoiden mahdollisuuksia edetä opinnoissaan ja sijoittua työelämään tai jatko-opintoihin meillä suoritettujen opintojen jälkeen.

Jatkamme myös alueemme ja elinkeinoelämän kehittämistä kuntayhtymän perussopimuksessa annetun perustehtävän mukaisesti. Näkemyksemme on, että laadukkaat koulutuspalvelut ja niiden yhteydessä laadukkaasti toteutetut kehittämistoimenpiteet parantavat myös seutumme elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia.

Uskon, että yhdessä valitsemamme tie on oikea ja johtaa sekä Ylä-Savon että sen yritysten ja asukkaiden kannalta positiiviseen lopputulokseen.

Kari Puumalainen

Kuntayhtymän johtaja/rehtori

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOSSUUNNAT

2.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Huolimatta hienoisesta talouden piristymisestä Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Valtiovarainministeriön ennusteen (syyskuu 2016) mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää vuosittain yhden prosentin tuntumaan.

Ennusteen mukaan Suomen BKT tulee olemaan vielä vuonna 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna 2018 hieman yli viidenneksen alemmalle tasolla kuin kymmenen vuotta sitten. Viennin kehitys jää Suomessa edelleen maailmankauppaa vaisummaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu. Lähivuosien taloudellista aktiviteettia kannattelee etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit.

Julkinen talous tulee pysymään alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka. Huolimatta julkiseen talouteen kohdentuneista mittavista sopeutustoimista, julkisen talouden alijäämä ei ole supistunut merkittävästi. Talouden hidas kasvu ei tuota tarpeeksi verotuloja rahoittamaan julkisia menoja ikääntymisen aiheuttaessa automaattista menojen kasvupainetta.

Työttömyysasteen trendi on kääntynyt hienoiseen laskuun ja työttömyysasteen vuosikeskiarvoksi arvioidaan 9 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä nousee kuitenkin edelleen. Hallituksen asettama työllisyystavoite ei VM:n ennusteen valossa tule toteutumaan ja pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden nousu tulee jättämään pitkäkestoisen ongelman Suomen kansantalouteen.

Ennustetun kaltainen talouskehitys ei tule olennaisesti parantamaan julkisen talouden tilaa Suomessa. Suomen talous tulee olemaan herkkä negatiivisille shokeille, eikä kasvu riitä olennaisesti parantamaan työmarkkinoiden tilannetta. Ei-aktiivisen väestön määrä on liian korkealla tasolla ja työmarkkinoiden kohtaannossa on parannettavaa.

Työllisyystilanteen kohentumisen esteenä ovat heikon suhdannekehityksen lisäksi erilaiset alueelliset ja ammatilliset yhteensopivuusongelmat työttömien työnhakijoiden ja avointen työpaikkojen välillä. Esim. rakennusalalla on samaan aikaan 20 000 työtöntä työnhakijaa ja paikoin jo pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta.

Inflaatiopaineet ovat normaalia matalampia myös tulevana vuosina. Kuluttajahinnat nousevat ennusteen mukaan vain 0,4 % vuonna 2016. Vuonna 2017 kansallisen kuluttajahintaindeksin odotetaan nousevan 1,1 % ja vuonna 2018 kasvuksi ennustetaan 1,3 %.

Myös maailmantalouden ja -kaupan kasvunäkymät ovat heikentyneet viimeaikoina. Maailmankaupan kasvu jää tänä vuonna vain 2 prosenttiin ollen prosenttiyksikön alhaisempaa kuin maailmantalouden kasvu. Myös rahoitusmarkkinoilla epävarmuus tulee jatkumaan lähi vuosina. Iso-Britannian tuleva eroaminen EU:sta on ensisijaisesti maata itseään koskettava negatiivinen shokki.

2.2. Ylä-Savon alueen talous- ja työllisyyskehitys

Vuonna 2015 Pohjois-Savossa yritysten liikevaihto kasvoi 1 prosentilla, kun se koko maassa laski 1 prosentilla. Pohjois-Savo olikin maakuntien välisessä vertailussa kärkijoukossa. Ylä-Savossa liikevaihto kasvoi 0,3 %, ja liikevaihdon kasvun veturina oli teollisuus 3,5 %:n kasvulla. Teollisuuden kasvu on vetänyt myös yrityspalvelut kasvuun. Kuitenkin vaihtelu eri teollisuuden toimialojen ja yritysryhmien välillä on suurta, ja koko liikevaihdon kasvua veti alaspäin mm. kaupan ja kuljetuksen liikevaihtojen supistuminen. (Pohjois-Savon aluetalouuskatsaus 2016, Pohjois-Savon Liitto)

Pohjois-Savon pk-barometrin (2/2016) mukaan yritysten suhdannenäkymät ovat jatkuneet positiivisina vuoden 2016 aikana. Yrityksistä 40 % odottaa suhdannenäkymien paranevan, ja 48 % pysyvän ennallaan. Liikevaihdon odotetaan kasvavan 47 % yrityksissä. (Pk-yritysbarometri 2/2016, Suomen Yrittäjät)

Positiiviset suhdannenäkymät heijastuvat myös yritysten odotuksiin tulevasta työvoimatarpeesta. Pk-yritysbarometrin mukaan henkilökunnan määrän pohjoissavolaiset yritykset odottavat pysyvän lähes ennallaan. Vain 18 % yritysbarometrin vastaajista odottaa henkilökunnan määrän olevan suurempi vuoden kuluttua. Kauppakamarien tekemän selvityksen mukaan puolestaan 57 % prosenttia Kuopion kauppakamarin alueen yrityksistä ennakoivat työvoiman määrän kasvavan seuraavan kahden vuoden aikana. Pk-barometrin mukaan koko maassa vastaava luku oli 23 %, kauppakamarien selvityksen mukaan 41 %. Toisaalta taas henkilökunnan määrän odotetaan pienenevän pk-barometrin mukaan Pohjois-Savossa vain 7 % yrityksistä, Kuopion alueen kauppakamarin mukaan 12 %. (Pk-yritysbarometri 2/2016, Suomen Yrittäjät; Alueiden kilpailukyky 2016, Keskuskauppakamari.)

Ylä-Savossa (ml. Rautavaara) työttömyys oli elokuussa 2016 13,1 % työvoimasta (3 316 henkilöä). Tilanne oli parantunut edellisen vuoden heinäkuuhun verrattuna, jolloin työttömyys oli 14,7 % eli 3 742 henkilöä. Työvoiman määrä on laskenut vain 200 henkilöä, työvoimaa oli Ylä-Savossa tarjolla 25 280 henkilöä. Työllisyystilanne on paras Keiteleellä, jossa työttömänä oli 9,9 % työvoimasta. Heikoin tilanne on puolestaan Rautavaaralla, jossa työttömyysprosentti on 15,7. Koko Pohjois-Savossa työttömänä oli 12,7 % työvoimasta. (Pohjois-Savon työllisyyskatsaus 8/2016.)

	työvoima	työlliset	työttömät 8/2016	työttömyys %	avoimet työpaikat
Iisalmi	10249	8845	1404	13,7 %	159
Kiuruvesi	3635	3116	519	14,3 %	20
Keitele	1023	922	101	9,9 %	0
Lapinlahti	4398	3817	581	13,2 %	34
Pielavesi	1777	1596	181	10,2 %	5
Sonkajärvi	1820	1580	240	13,2 %	9
Vieremä	1716	1530	186	10,8 %	17
Rautavaara	662	558	104	15,7 %	0
Yhteensä	25280	21964	3316	13,1 %	244

Työttömyys kohdistuu erityisesti yli 60-vuotiaisiin. Työllisyys on parantunut erityisesti 15 - 19-vuotiaiden ikäryhmässä, samoin 30 - 34-vuotiaiden ryhmässä. Työllisyys parantui lähes kaikissa ammattiryhmissä, lukuun ottamatta toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöitä. Edelleen määrällisesti eniten työttömiä työnhakijoita on

rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ryhmässä sekä palvelu- ja myyntityöntekijöissä. (Pohjois-Savon työllisyyskatsaus 8/2016.)

2.3. Ammattirakenteen ja työpaikkojen määrän kehitys

Pohjois-Savon TE-toimistossa oli elokuussa avoinna 3 489 työpaikkaa, mikä on 169 työpaikkaa vähemmän kuin vuosi sitten. Uusia työpaikkoja ilmoitettiin avoimeksi 2011 työpaikkaa, joista Ylä-Savossa (ml. Rautavaara) 244 työpaikkaa. Määrä on 11,2 % vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Eniten avoimia työpaikkoja oli asiantuntijoille sekä myynti- ja palvelutyöntekijöille. Lisäksi korjaus-, rakennus- ja valmistustyöntekijöille on enemmän avoimia työpaikkoja kuin vuotta aiemmin. (Pohjois-Savon työllisyyskatsaus 8/2016.)

Työvoiman riittävyyden ennakoitaan nousevan ongelmaksi Pohjois-Savon pienissä kunnissa, joissa uutta työvoimaa ei tule riittävästi työmarkkinoille. Talouskasvun mahdollinen voimistuminen ja eläköityvä työvoima aiheuttaa sekä ikä- että koulutusrakenteen vinoutumista, jolloin työvoiman kysyntään pystytään yhä harvemmin vastaamaan. Työvoiman saatavuusongelmien ennakoitaan kohdistuvan ensimmäisenä juuri Ylä-Savon alueelle. (Pohjois-Savon aluetalousskatsaus 2016, Pohjois-Savon Liitto.)

Kauppakamarien selvityksessä Kuopion kauppakamarin alueen yritykset pitivät keskeisinä työvoiman saatavuuden haasteina juuri muuttoliikettä alueelta pois päin sekä oppilaitosten koulutustarjonnan ja yritysten tarpeiden yhteensopimattomuutta. Vastanneista 25 % koki haasteita työvoiman saatavuudessa tällä hetkellä. Alueen työnhakijoiden osaamisen ja koulutuksen vastaavuutta yrityksen tarpeisiin pidettiin keskimäärin hyvänä, mutta tyytymättömiä oltiin rakennusalaalla. Samoin pienet yritykset kokevat tarvittavan osaamisen omaavien työnhakijoiden saatavuuden haasteena. (Alueiden kilpailukyky 2016, Keskuskauppakamari.)

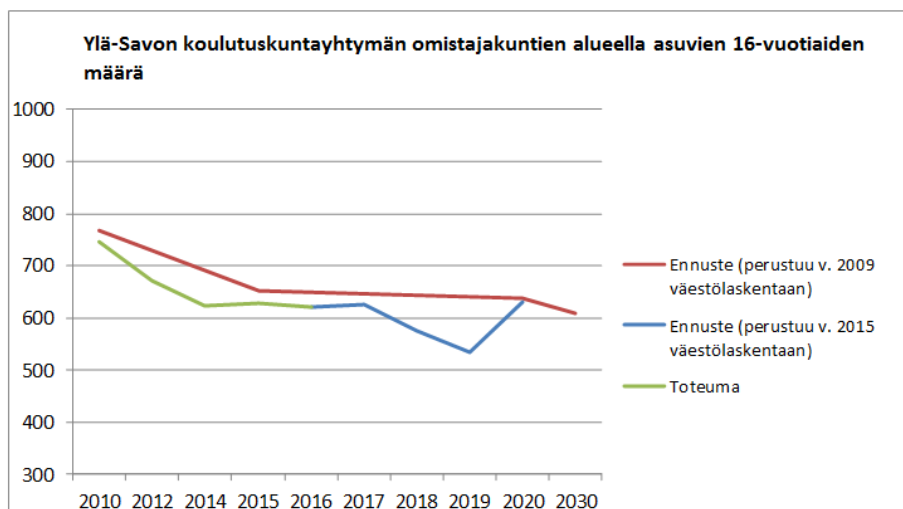
2.4. Ylä-Savon väestökehitys

Ylä-Savon (ml. Rautavaara) asukasluku vuoden 2015 lopussa oli 57 418 asukasta. Vuoden 2016 elokuun lopussa asukasmäärä oli 56 987, eli asukasmäärä pieneni 413 asukasta. Vuoden 2015 heinäkuussa seudun kunnissa oli 57 901 asukasta, joten vuodessa väestö väheni 923 henkilöä.

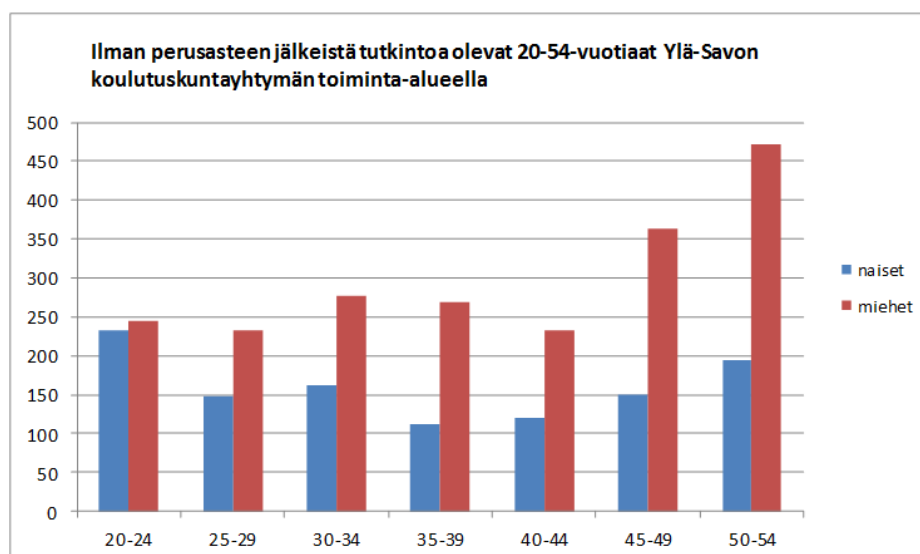
	asukasluku 31.8.2016	asukasluku 31.12.2015
lisalmi	21842	21945
Kiuruvesi	8493	8600
Keitele	2355	2379
Lapinlahti	9909	9982
Pielavesi	4729	4740
Sonkajärvi	4227	4278
Vieremä	3711	3757
Rautavaara	1721	1737
Yhteensä	56987	57418

Ennakoitua suurempi väestön väheneminen näkyy myös peruskoulunsa päättävien 16-vuotiaiden ikäluokassa. Vuoden 2015 ennusteen mukaan Ylä-Savon alueella 16-

vuotiaita ennakoitiin olevan 650 henkilöä, mutta todellinen ikäluokka oli 620 henkilöä. Vuonna 2009 laaditun ennusteen mukaan vuonna 2020 oletettiin 16-vuotiaita olevan 638 henkilöä, vuoden 2015 väestölaskennan mukaan 16-vuotiaita olisi 631 henkilöä.

Ikäluokkien pienentymisen lisäksi on huomioitava alueen asukkaiden koulutustaso. Vuoden 2014 mukaan Ylä-Savon (ml. Rautavaara) alueella oli 20 - 54-vuotiaita henkilöitä yhteensä 3208, joilla ei ole perusasteen jälkeistä koulutusta. Tämä on n. 6,5 % seudun työvoiman määrästä. Vaikka tutkinnon puuttuminen on yleisintä 50 - 54-vuotiaiden joukossa, on työikäisissä vielä huomattava määrä kouluttamattomia henkilöitä. Miehiä kouluttamattomien joukossa on naisia enemmän.

2.5. Ammatillisen koulutuksen reformi

Yksi Sipilän hallituksen kärkihankkeista on ”Ammatillisen koulutuksen reformi”, jonka tavoitteena on uudistaa ammatillinen koulutus osaamisperustaiseksi ja asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi ja tehostaa sitä. Samalla tavoitteena on lisätä työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja yksilöllisiä opintopolkuja sekä purkaa sääntelyä ja päällekkäisyyksiä.

Reformin keskeiset sisällöt:

Ammatillista koulutusta on välttämätöntä uudistaa, koska tulevaisuuden työelämässä tarvitaan uudenlaista osaamista ja ammattitaitoa. Uudistumista edellyttää myös se, että koulutukseen on käytettävissä aiempaa vähemmän rahaa.

Reformissa uudistetaan kaikki ammatillisen koulutuksen osat: rahoitus, ohjaus, sääntely sekä tutkintoja, järjestäjäjärkennettä ja koulutuksen toteuttamismuotoja.

Nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat poistetaan. Jokaiselle opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus rakentaa itselleen sopivin opintopolku.

2.5.1 Ammatillisen koulutuksen järjestäjäjärkennettä kehittämishjelma

Osana ammatillisen koulutuksen reformia toteutetaan koulutuksen järjestäjäjärkennettä kehittämishjelma, joka on käynnistynyt toukokuussa 2016. Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että kaikilla koulutuksen järjestäjillä on riittävät ammatilliset ja taloudelliset toimintaedellytykset toteuttaa lainsäädännön mukaista koulutusta. Järjestäjäjärkennettä uudistamalla turvataan mahdollisuus hankkia korkeatasoista ja monipuolista ammatillista koulutusta kaikkialla Suomessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää mahdollisuuksia tukea järjestäjäverkon kehittämistä myös taloudellisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kaikkia koulutuksen järjestäjiä toimittamaan tiedot taloudellisista tunnusluvuista sekä toiminnan ammatillisista edellytyksistä. Toimitettujen tietojen perusteella ministeriössä arvioidaan, täyttyvätkö laadukkaan ammatillisen koulutuksen järjestämisedellytykset kunkin järjestäjän kohdalla.

2.5.2 Järjestämisluvat ja muu ohjaus

Ammatillisen koulutuksen sääntely- ja ohjausjärjestelmä uudistetaan. Jatkossa kaikkea ammatillista koulutusta säädelään yhdellä järjestämisluvalla.

Jatkossa ohjausjärjestelmässä painottuvat tuloksellisuus, laatu ja vaikuttavuus. Koulutuksen järjestäjien toiminnan ohjausta virtaviivaistetaan.

Järjestämislupien ohella toimintaa tullaan ohjaamaan ministeriön ja koulutuksen järjestäjien välisellä vuoropuhelulla ja rahoitusjärjestelmällä.

2.5.3 Koulutusvienti ammatillisessa koulutuksessa

Osana ammatillisen koulutuksen reformia edistetään ammatillisen koulutuksen vientiä, lainsäädännön esteitä purkamalla. Näyttötutkintojen vienti on todettu joustavammaksi tavaksi myydä ammatillista koulutusta ulkomaille tällä hetkellä.

Eduskunta on hyväksynyt lainsäädäntömuutokset, jotka mahdollistavat esimerkiksi ammatillisen koulutuksen koulutusvientiä koskevat kokeilut. Kokeilussa voitaisiin poiketa esimerkiksi tutkinnon perusteiden kielitaitovaatimuksista, jos näyttötutkintojen vienti sitä edellyttää.

2.5.4 Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö

Ammatillisen koulutuksen reformissa uudistetaan ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta koskeva toimintalainsäädäntö yhdistämällä nykyiset lait ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta uudeksi laiksi. Lähtökohtana on osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. Toimintalainsäädännön uudistamisen yhteydessä otetaan huomioon myös työ- ja elinkeinohallinnon asiakkaiden osaamisen kehittämistarpeet, sillä osa

työvoimakoulutuksesta siirtyy osaksi uutta ammatillisen koulutuksen järjestelmää.

Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle keväällä 2017. Uuden toimintalainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2018 alusta alkaen.

2.5.5 Ammatillisen koulutuksen rahoitus

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä uudistetaan yhdeksi kokonaisuudeksi. Uudella rahoitusmallilla rahoitetaan jatkossa:

Ammatillista peruskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta, erikoisoppilaitosten koulutusta, oppisopimuskoulutusta ja tutkintotavoitteista työvoimakoulutusta sekä osaa ei-tutkintotavoitteisesta työvoimakoulutuksesta.

Rahoituksessa lisätään toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden painoarvoa. Uusi rahoitusmalli koostuisi neljästä peruselementistä:

- perusrahoituksesta (opiskelijavuodet),
- suoritusrahoituksesta (tutkinnot ja tutkinnon osat),
- vaikuttavuusrahoituksesta (mm. työllistymisen ja jatko-opinnot) ja
- strategiarahoituksesta (mm. fuusioiden tukemiseen, kehittämishankkeisiin).

Lisäksi puretaan asiakaslähtöistä, tuloksellista ja tehokasta toimintaa rajoittavaa sääntelyä.

2.5.6 Toimintatavat ja oppimisympäristöt ammatillisessa koulutuksessa

Ammatillisen koulutuksen reformissa uudistetaan ja digitalisoidaan koulutuksen järjestäjien toimintaprosesseja ja oppimisympäristöjä.

Tätä varten on käynnistetty kehittämisohjelma, jolla uudistetaan ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja osaamisperusteisiksi ja asiakaslähtöiseksi, tehostetaan ja joustavoitetaan koulutuksen järjestäjien toimintaa, kevennetään hallintoa ja vahvistetaan opetushenkilöstön osaamista.

Lisäksi otetaan käyttöön kansalaisten ja eri hallinnonalojen tarpeita palveleva kansallinen opinto-oikeuksien ja suoritusten keskitetty integraatiopalvelu (KOSKI) 2018 alkaen.

2.5.7 Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmä

Ammatillisen koulutuksen reformissa tehdään ammatillisen koulutuksen tutkintouudistus tutkintoja laaja-alaistamalla ja erillisten tutkintojen määrää vähentämällä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti huhtikuussa 2015 työelämän ohjausryhmän (TUTKE3) ohjaamaan ja seuraamaan ammatillisten tutkintojen uudistamista. Ohjausryhmän esitykset ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteen kehittämiseksi valmistuivat elokuussa 2016.

2.5.8 Osaamisen hankkiminen, osoittaminen ja todentaminen

Tutkintojen uudistamisen lisäksi reformissa kevennetään tutkintojärjestelmään liittyvää sääntelyä ja hallintoa. Jatkossa on käytössä yksi yhtenäinen tapa osoittaa osaaminen ja toteuttaa osaamisen arviointi. Osaaminen osoitettaisiin näyttämällä se pääsääntöisesti käytännön työtilanteissa.

Samalla otetaan käyttöön kaikille opiskelijoille sopiva yhtenäinen henkilökohtaistamisprosessi. Henkilökohtaistaminen tarkoittaa yksilöllisten ja

joustavien opinto- ja tutkintopolkujen rakentamista ja niitä tukevan ohjauksen ja tuen suunnittelua kunkin opiskelijan tarpeiden mukaan.

Tarvittavat muutokset lainsäädäntöön tehdään ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta koskevan toimintalainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Työpaikalla tapahtuva oppiminen

Ammatillisen koulutuksen reformissa lisätään ja monipuolistetaan työpaikalla tapahtuvaa opiskelua ja vahvistetaan sen ohjausta opettajien ja työpaikkakouluttajien yhteistyönä.

Työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa otetaan käyttöön uusi koulutussopimusmalli, joka mahdollistaa joustavat polut työpaikalla tapahtuvan oppimiseen ja tutkinnon suorittamiseen käytännönläheisesti.

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen eri muodoista muodostetaan opiskelijan, työnantajan ja koulutuksen järjestäjän kannalta selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus.

Koulutussopimus

Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen on asettanut selvityshenkilöt valmistelemaan koulutussopimusmallia. Selvittäjät luovuttivat ehdotuksensa koulutussopimusmalliksi huhtikuussa 2016.

Valmistelun lähtökohtana on ollut, että koulutussopimus soveltuu kaikille ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Mallin tulisi toimia myös maahanmuuttajien kotouttamisessa joustavana koulutuspolkuna työelämään.

Oppisopimus

Reformissa lisätään ja monipuolistetaan erityisesti nuorten oppisopimuskoulutusta ja parannetaan sen laatua. Oppisopimuksesta työnantajille koituvaa hallinnollista ja taloudellista taakkaa halutaan vähentää.

2.5.9 Jatkoaikataulu

- 10 / 2016 Rahoitusesityksen 1. vaiheen säädösmuutokset Eduskunnalle (vuoden 2017 säästöt)
- 10 / 2016 Reformi – HE lausuntokierrokselle
- 1 – 2 / 2017 Reformi – HE eduskunnalle
- 2 – 6 / 2017 Uusien järjestämislupien valmistelu
- 2 – 6 / 2017 Asetusten valmistelu
- 6 – 8 / 2017 Uudistetut järjestämisluvat koulutuksen järjestäjille
- 1 / 2018 Uudistettu lainsäädäntö voimaan
- 1 / 2018 Reformin toimeenpanon tukitoimet jatkuvat

3. KUNTAYHTYMÄSTRATEGIA JA STRATEGISET LINJAUKSET

3.1. Arvot

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän toimintaa ohjaavat arvot ovat **luottamus ja vastuullisuus**.

Luottamuksella tarkoitamme lupauksen pitämistä kaikessa toiminnassamme ja sellaista toimintaa, että asiakas voi luottaa tuottamamme palvelun tasoon. Vastuullisuudella tarkoitamme vastuun kantamista omasta tekemisestämme ja kehityksestämme sekä vastuuta muista. Koko henkilöstö toimii työssään vastuullisesti strategisten päämäärien saavuttamiseksi. Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on vastuullinen osaamisen kehittämisen edesauttaja, toimintaamme luotetaan aina.

3.2. Visio 2021

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on toiminta-alueensa arvostettu osaamisen ja hyvinvoinnin monialainen edistäjä.

3.3. Strategiset päämäärät 2017 – 2021

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymässä on neljä strategista tavoitetta vision toteuttamiseksi. Ne muodostavat strategiaohjelman, jota johtaa kuntayhtymän johtaja. Strategisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan kuntayhtymä- ja osaamisaluekohtaisilla mittareilla. Näiden perusteella voidaan arvioida tavoitteiden saavuttamista.

Strategisiksi tavoitteiksi ja kehittämisen kohteiksi ovat valittu seuraavat kokonaisuudet vuosille 2017- 2021:

1. *Yhteiskuntavastuu*

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä vastaa toiminnallisesti ja rakenteellisesti muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin

2. *Laatuvastuu*

Oppilaitoksen tuottamien koulutus- ja kehittämispalvelujen laatu vastaa asiakkaidemme tarpeisiin tuottaen heille lisäarvoa. Koulutuskuntayhtymällä on kattava ja toimiva laadunhallintajärjestelmä.

Olemme laatumittauksessa monialaisten oppilaitosten ”sarjassa” viiden parhaimman oppilaitoksen joukossa vuonna 2020.

3. *Yksilövastuu*

Tarjoamme yksilöllisiä ja joustavia opintopolkuja monipuolisissa oppimisympäristöissä, jotka vastaavat työelämän nykyisiä ja tulevia toimintaympäristöjä.

4. *Osaamisvastuu*

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän henkilöstön osaaminen vastaa opiskelijoiden ja työelämän tarpeisiin sekä mahdollistaa palveluiden laadukkaan toteuttamisen

Täsmennetyt strategiset tavoitteet:

Strateginen tavoite	Osatavoite	Mittarit
1. Yhteiskuntavastuu		
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä vastaa toiminnallisesti ja rakenteellisesti muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin		
	Toimintamme on taloudellista ja tehokasta	Kannattavuus: toimintakate % Vakavaraisuus: omavaraisuusaste Kassan riittävyys: kassan riittävyys pv
		Talouden ja toiminnan seurantajärjestelmää (tietovarasto) kehitetään siten, että kuukausittainen arviointi on mahdollista ja saatu tieto luotettavaa.
		Seurantaan tukeva tietojärjestelmä on kehitetty ja otettu käyttöön viimeistään 8/2017.
		Malli hyväksytty hallituksessa toukokuu 2017, käyttöönotto 1.1.2018
	Tarjoamamme palvelut vastaavat asiakkaidemme tarpeisiin	
		Toimintaprosessimme on auditoitu sisäisesti.
		Vastaamme asiakkaalta tulevaan palvelupyyntöön viimeistään seuraavana arkipäivänä.
	Toimintamme vastaa tulevaan rahoitustasoon ja -malliin ja opiskelijavirtaamaa on saatu nostettua nykytasosta ("samalla rahalla enemmän").	
		Kuntayhtymän rakennetta ja toimintaa on kehitetty siten, että vuoden 2018 toiminnallinen tulos on vähintään +-0 ja vuoden 2019 toiminnallinen tulos on positiivinen.
	Älykäs erikoistuminen -konseptin jalkauttaminen	Kuntayhtymä osallistuu aktiivisesti "älykäs erikoistuminen" -konseptin suunnitteluun, toteutukseen ja jalkauttamiseen.
2. Laatuvastuu		
Oppilaitoksen tuottamien koulutus- ja kehittämispalvelujen laatu vastaa asiakkaidemme tarpeisiin tuottaen heille lisäarvoa.	Olemme 2020 - viiden parhaan joukossa suuren, monialaisen koulutuksen järjestäjän sarjassa (OKM-tulosmittaus).	Osallistumme vuoden 2017 laatupalkintokilpailuun.
	Sisäisiä auditointeja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä	
		Auditointisuunnitelman mukaiset auditoinnit toteutetaan vuosittain (100% suunnitelluista auditoinneista toteutettu)
	Laatupalaute kattaa myös työpaikalla tapahtuvan oppimisen	
		Työelämän palautejärjestelmä systematisoitu ja laajennettu kattamaan koko opetustoiminta.
	Opiskelijan saaman ohjauksen laatu ja saatavuus varmistetaan koko oppilaitoksessa	
		Vuosiopiskelijamäärä on vähintään järjestämisluvan mukainen ja keskeyttämisaste on hallinnassa (mittaristossa kohdat opiskelijamäärät, keskeyttäminen)

3. Yksilövastuu		
Tarjoamme yksilöllisiä ja joustavia opintopolkuja monipuolisissa oppimisympäristöissä, jotka vastaavat työelämän nykyisiä ja tulevia toimintaympäristöjä. Olemme aktiivisesti mukana yläsavolaisten nuorten ja aikuisten työllistymisessä. Huolehdimme Ylä-Savon koko ikäluokan koulutusvastuusta omalta osaltamme.		
	Opiskelija saa tietoa, neuvontaa ja ohjausta henkilökohtaisesti oman tarpeensa ja tavoitteiden saavuttamisen mukaan koko opintojensa ajan.	Prosessit toimivat suunnitelman mukaisesti ja poikkeamiin puututaan. (mittaristossa kohdat, läpäisy, keskeyttäminen)
		Koulutuksen vetovoimaisuus pysyy halutulla tasolla (mittaristo koulutuksen vetovoimaisuus)
		Henkilökohtaistamisen prosessi yhtenäistetty muuttuvan toimintalain mukaiseksi.
	Parannamme YSAO:lta valmistuvien opiskelijoiden työllistymistä työelämävalmiuksia ja työelämään siirtymistä tukemalla.	
	Oppimisympäristöjä kehitetään vastaamaan entistä paremmin työelämän tarpeita	Jokaisella alalla on alan ominaispiirteet huomioiva yritys-oppilaitos oppimisympäristö vuoden 2018 loppuun mennessä.
4. Osaamisvastuu		
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän henkilöstön ja asiantuntijaverkoston osaaminen vastaa opiskelijoiden ja työelämän tarpeisiin sekä mahdollistaa kaikkien palveluiden laadukkaan ja tehokkaan toteuttamisen		Mittaristo: talouden mittarit, henkilöstömittarit
	Jokainen henkilöstön jäsen suunnittelee ja ohjaa työskentelyään käytettävissä olevan tiedon (tietovarasto) perusteella	Henkilöstö osaa käyttää ja hyödyntää tietovarastoa osana omana työtänsä.
		Vuoden 2017 aikana on kehitetty koko henkilöstöä koskeva tulospalkkausjärjestelmä.
	Henkilöstö hyödyntää digitaalisuutta työssään.	Henkilöstö osaa käyttää tietojärjestelmiä omassa työssään (osaamisarviointi)
	Henkilöstön hyvinvointi ja työssäjaksaminen	Tehtäväkuvat on tarkastettu ja uudistettu.
	Työturvallisuus pidetään "jatkuvasti framilla"	Tapaturmataajuus (tapaturmaa / miljoona työtuntia) henkilökunnalla enintään 10 vuonna 2020.

Tavoitteiden ja osatavoitteiden pohjalta laaditaan tarkennettu toteuttamissuunnitelma toimenpiteineen, vastuuhenkilöineen ja aikatauluineen. Tämä strategian toteuttamissuunnitelma ja toimenpiteiden seurantajärjestelmä toteutetaan tietovarastoon (Online-tuloskortti) kytkettyyn strategiatyökaluun.

TTS mittarit ja tavoitetasot 2017

Mittarin nimi	Tavoitetaso 2016	Tavoitetaso 2017	Tavoitetaso 2018	Tavoitetaso 2019
Tulosmittareita				
Opiskelijämäärä ammatillinen peruskoulutus (**)	1035,1	1035	1035	1035
Opiskelijatyöpäivät aikuiskoulutus (**)	114 505	82 060	82 400	85 000
Opiskelijämäärä oppisopimuskoulutus (**)	281	265	265	265
Suoritettujen perustutkintojen määrä	415	400	410	420
Suoritettujen ammatti- ja erikoisammattitutkintojen määrä	300	300	330	360
Oppisopimuskoulutuksena suoritettututkinnot (perus, ammatti ja erikoisammattitutkinnot)	130	110	110	110
Koulutuksen vetovoimaisuus PT	1,1 ensisijaista hakijaa / yhteishaun aloituspaikka	1,1 ensisijaista hakijaa / yhteishaun aloituspaikka	1,1 ensisijaista hakijaa / yhteishaun aloituspaikka	1,1 ensisijaista hakijaa / yhteishaun aloituspaikka
Vaikuttavuusmittareita				
Keskeyttämisaste (kokonaiskeskeyttäminen)	7,0 %	7,0 %	6,5 %	6,3 %
Keskeyttämisaste (negatiivinen keskeyttäminen enintään)	3,70 %	3,50 %	3 %	3,00 %
Läpäisyaste (*)	75 %	76 %	77 %	77 %
Työllistyminen (valmistuneille opiskelijoille tehtävä kyselyn perusteella)	60 %	60 %	65 %	67 %
Laatupalautteiden keskiarvo (1-5)	3,85	3,9	3,95	4
Henkilöstömittarit				
TOB - kokonaisarvosana vähintään (mittaus joka toinen vuosi)	3,8		3,9	
Kelpoisuusaste, ammatillisen peruskoulutuksen opettajat	90 %	90 %	90 %	90 %
Kelpoisuusaste, aikuisopettajat	80 %	85 %	85 %	85 %
Kehityskeskustelut käyty vuosittain (sis. Kehityskeskustelun ja osaamisarvioinnin päivityksen)	100 % henkilöstöstä	100 % henkilöstöstä	100 % henkilöstöstä	100 % henkilöstöstä
Henkilöstön kehittämiskustannukset (% / palkkakulut)	vähintään 3,5 % palkkasummasta	vähintään 3 % palkkasummasta	vähintään 3 % palkkasummasta	vähintään 3 % palkkasummasta
Taloudelliset mittarit				
Taloudellinen tulos (live-ennuste)				
Kannattavuus, (toimintakate%)	5 %	4 %	7 %	8 %
Vakavaraisuus (omavaraisuusaste)	87 %	78 %	88 %	86 %
Maksuvalmius (kassan riittävyys pv)	75	74	94	121
Prosessien toimivuuteen liittyviä mittareita / strategiaan toteuttamiseen liittyviä mittareita				
Prosessien toimivuus: sisäiset auditoinnit (100% /vuosi)	100 % prosesseista arvioitu / vuosi	100 % prosesseista arvioitu / vuosi	100 % prosesseista arvioitu / vuosi	100 % prosesseista arvioitu / vuosi

*) läpäisyn osalta kuntayhtymän tavoitteena on 80% läpäisy vuonna 2020. Vuosikohtaiset tavoitteet on saatu em. tavoitteen pohjalta. Vuosien 2017-2018 osalta vuosikohtaisesta tavoitteesta voidaan hieman jäädä, koska läpäisyn vaikuttaa kolmen edellisen vuoden tulokset.

**) Rahoituslaki muuttuu 1.1.2018, samalla muuttuu nykyinen opiskelijavolyymin laskentatapa. Tästä syystä tavoitteet on "skaalattu nyky malliin"

Kuntayhtymällä on käytössä em. Ryhmittelyn mukaisesti myös muita mittareita, joita käytetään prosessien tuloksellisuuden ja toimivuuden arvioinnissa.

Mittaristossa olevia mittareita seurataan Online-tuloskortin avulla, jossa keskeisten mittareiden tulokset voidaan avata tulosyökkötasolle saakka.

4. TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN TALOUDELLISET PERUSTEET

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän talousarvion ja kirjanpidon rakenne (organisaatiohierarkia) perustuu 1.1.2016 voimaan tulleen hallintosäännön mukaiseen organisaatorakenteeseen.

Hallintosäännön 6 §:n mukaan kuntayhtymän henkilöstöorganisaation johtajana toimii kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymän johtaja toimii samalla myös Ylä-Savon ammattiopiston rehtorina.

Koulutuskuntayhtymän toiminta on organisoitu prosessijohtamisen periaatteiden mukaisesti kahdeksaan toiminnalliseen osaamisalueeseen ja ne on sisällytetty viiteen tulosalueeseen. Tulosalueet ja niistä vastaavat tilivelvolliset viranhaltijat ovat:

1. Yhtymähallinto; kuntayhtymän johtaja
 - tarkastustoimi
 - luottamushenkilöhallinto
 - yleishallinto
 - henkilöstöosaamisen osaamisalue; henkilöstöjohtaja
2. Kehittämispalvelut; kehitysjohtaja
 - asiakkuus- ja opiskelijahankinnan osaamisalue,
 - kehittämisen osaamisalue
 - laadunhallinnan osaamisalue
 - oppisopimusopetus
3. Yhtymäpalvelut; talousjohtaja
 - resurssienhallinnan osaamisalue
 - sisäisten palveluiden osaamisalue
4. Teknologian ja liikenteen osaamisalue; koulutusjohtaja
5. Liiketoiminnan ja hyvinvoinnin osaamisalue, koulutusjohtaja

Tulosalueet jakaantuvat vastuualueisiin yhtymähallituksen päättämällä tavalla, tulosityksikkötason päättää kuntayhtymän johtaja.

Ammatillinen peruskoulutus:

Ammatillisen peruskoulutuksen rahoitus perustuu yksikköhintarahoitukseen, euroa/opiskelija -periaatteella.

Ammatilliseen koulutukseen kohdennetaan 190 miljoonan euron määrärahan säästö vuodesta 2017 lukien. Koska koulutusreformin uudistukset tulevat voimaan vuodesta 2018 lukien, vuonna 2017 säästö toteutetaan voimassa olevan rahoitusjärjestelmän keinoin. Hallituksen esityksen mukaan säästö toteutettaisiin määräämällä ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen enimmäismäärän perusteena oleva opiskelijamäärä 12,44 prosenttia järjestämislupien mukaista enimmäisopiskelijamäärää alhaisemmalle tasolle. Säästö kohdennettaisiin kokonaisuudessaan ammatillisen peruskoulutuksen kuntarahoitusosuuteen valtion ja kuntien välistä rahoitussuhdetta eli valtionosuusprosenttia muuttamalla.

Valtioneuvosto vahvistaa vuosittain lokakuussa rahoituksen perusteena käytettävät keskimääräiset yksikköhinnat. Ammatillisen koulutuksen keskimääräinen valtakunnallinen yksikköhinta vuonna 2017 on valtion talousarvioesityksen mukaan 10 355,64 euroa/opiskelija.

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa koulutuskuntayhtymän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintarahoitukseen on arvioitu kertyvän seuraavasti:

Amm. peruskoulutus, yksikköhintarahoitus						
	opisk.	yks.hinta	m ed. v %	yht. €	m. ed. v. €	m. %
2012	1 184,0	12 717,76		15 057 828		
2013	1 177,8	12 557,20	-1,3 %	14 789 870	-267 958	-1,8 %
2014	1 160,8	12 212,03	-2,7 %	14 175 114	-614 756	-4,2 %
2015	1 095	12 094,20	-1,0 %	13 243 149	-931 965	-6,6 %
2016	1 035	11 941,25	-1,3 %	12 359 194	-883 955	-6,7 %
2017*	906	11 815,87	-1,1 %	10 708 082	-1 651 112	-13,4 %
2018	1 035			10 851 352	143 270	1,3 %

* Vuoden 2017 opiskelijamäärä on laskennallinen

Vuoden 2017 rahoitus on arvioitu 1 651 000 euroa (13,4 %) pienemmäksi kuin vuonna 2016. Vähennyksestä 12,44 % aiheutuu teknisestä enimmäisopiskelijamäärän leikkauksesta ja 1,05 % yksikköhinnan alenemisesta. Kilpailukyky sopimuksen mukaisen lomarahaleikkauksen on talousarviossa oletettu sisältyvän 12,44 %:n rahoitusleikkaukseen.

Oppisopimuskoulutus:

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 63,13 % ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Valtion talousarvioesityksen mukaan se on 6 537,52 euroa. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen yksikköhinta on 3 268,70 euroa ja muun ammatillisen lisäkoulutuksen 2 360,73 euroa opiskelijaa kohti.

Aikuiskoulutus:

Aikuiskoulutusjärjestelmämme perustuu omaehtoiseen lisäkoulutukseen, työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen ja henkilöstökoulutukseen.

Ammatillinen lisäkoulutus kuuluu kokonaan laskennalliseen valtiosuusjärjestelmään. Rahoituslain mukainen valtiosuus on 85,6 %, henkilöstökoulutuksessa se on 47,23 %. Opetusministeriö vahvistaa vuosittain marraskuussa koulutuksen järjestäjille valtiosuuden laskemisen perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien määrät seuraavalle vuodelle koulutusaloittain. Rahoitusta on viime vuosina leikattu väliaikaisella lakimuutoksella.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymälle vuodelle 2016 vahvistettujen opiskelijatyövuosien määrä on 309,4 ja rahoitus 3 019 956 euroa. Vuonna 2017 rahoituksen arvioidaan vähenevän ammatillisen peruskoulutuksen leikkausta vastaavasti ja laskevan 2 695 000 euroon.

Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus (työvoimakoulutus) on työ- ja elinkeinohallinnon rahoittamaa koulutusta, joka on opiskelijoille maksutonta. Työvoimakoulutus on suunniteltu ensi sijassa työttömille työnhakijoille ja työttömyyden uhkaamille 20 vuotta täyttäneille henkilöille. Tietyin edellytyksin myös muut henkilöt kuten työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat voivat osallistua koulutukseen.

Koulutuksen sisältö vastaa yleensä muun aikuiskoulutuksen, esimerkiksi omaehtoisen aikuiskoulutuksen, opetussisältöjä. Usein koulutus on ammattitutkintoon tai sen osaan tähtäävää. Työvoimakoulutuksen tavoitteena on parantaa henkilön sijoittumisedellytyksiä työhön. Siksi se on monipuolista ja käytännönläheistä ja siihen sisältyy useimmiten työssä oppimista. Työvoimakoulutukseen haetaan työ- ja elinkeinotoimiston kautta, joka myös valitsee opiskelijat.

Työ- ja elinkeinohallinto ostaa työvoimakoulutuksen ammatillisilta aikuiskoulutuskeskuksilta, muilta ammatillisilta oppilaitoksilta, korkeakouluilta tai yksityisiltä koulutuksen järjestäjiltä. Koulutuksen hankkiminen tapahtuu kilpailuttamalla koulutuksen järjestäjiä. Työvoimakoulutus on yhtiötettävä vuoden 2016 loppuun mennessä ja se siirtyy ainakin osittain EduSavo Oy:n kautta tapahtuvaksi. Kokonaisuutena työvoimakoulutuksen arvioidaan pysyvän lähes vuoden 2016 tasolla.

Maksullisena palvelutoimintana järjestettävä koulutus ja konsultointi ovat yritysten kokonaan maksamaa toimintaa. Merkittävä osa tästä toiminnasta on yritysten omiin kehittämishankkeisiin liittyvää koulutusta ja konsultointia. Yhtiöttämismallin osana koskee myös tätä koulutusta ja se siirtyi EduSavo Oy:n kautta tapahtuvaksi vuoden 2016 alusta lukien.

NAO valtionavustus: Nuorten aikuisten osaamisohjelman (NAO) kautta myönnetään valtionavustusta 20 – 29 ja 30 - 39 -vuotiaiden vailla aiempaa toisen asteen tutkintoa olevien ammatilliseen koulutukseen. Ohjelman jatkumisesta ei talousarvion valmistumishetkellä ole varmaa tietoa, joten talousarviossa sen on arvioitu päättyvän huhtikuun 2017 loppuun mennessä.

Yhteenveto koulutuksen myyntituloista on oheisena (1000 euroina):

	TP 2015	TA 2016	YH 2017	Ero%	TS1 2018	TS2 2019
3060 EduSavo Oy:lle myyty koulutus	0	150	219	46,2	242	245
3078 Työvoimakoulutuksen myynti	2 396	2 030	1 864	-8,2	1 898	1 934
3079 Omaehtoisen koulutuksen myynti	3 052	3 039	2 696	-11,3	2 820	2 833
3080 Ammattikoul. Yks.hintarahoitus	13 243	12 302	10 708	-13,0	10 851	11 321
3081 Oppisopimuksen yksikköhintarah	1 393	1 435	1 262	-12,1	1 295	1 295
3082 NAO valtionavustus 20-29 v.	355	372	22	-94,1	0	0
3117 Oppisopimuskoulutuksen myynti	102	176	73	-58,4	79	83
3118 Muu koulutuksen myynti	512	295	292	-0,9	299	307
3131 NAO-valtionavustus 20-29 v.	35	0	0		0	0
3132 AOV valtionavustus 30 - 50 v	187	173	0	-100,0	0	0
Yhteensä	21 275	19 971	17 136	-14,2	17 485	18 018

Vuonna 2017 koulutuksen myyntituotot laskevat 4,1 milj. euroa vuoteen 2015 verrattuna ja 2,8 milj. euroa vuoteen 2016 verrattuna. Koulutuksen myyntitulot ovat lähes 90 % kuntayhtymän kaikista toimintatuloista.

Talousarvion menoperusteista

Vuoden 2017 talousarvion laadinnassa on laskettu toukokuun 2016 tason mukaisiin palkkoihin 0,4 %:n korotus. Vuosien 2017 - 18 palkat on laskettu vuoden 2016 tasossa, ts. muutoksia aiheuttaa vain henkilömäärän muutokset. Palkkojen henkilösivukulut ovat yhteensä 30 % palkoista. Kilpailukyky sopimuksen mukainen lomarahaleikkaus on huomioitu palkkasummassa ja vastaavasti vähennyksenä

yksikköhintarahoituksessa, joten sopimuksella ei arvioida olevan vaikutusta kuntayhtymän talouteen.

Talousarvion sitovuus ja sisäinen valvonta

Yhtymähallitus vastaa yhtymävaltuustolle talousarviosta määritellyn sitovuustason mukaisesti. Yhtymävaltuustoon nähden sitovia ovat:

Käyttötalousoosassa:

- Kuntayhtymän tuloslaskelman tilikauden tulos
- Kunkin tulosalueen toimintakate

Investointiosassa:

- rakennushankkeiden kokonaissumma
- irtaimiston ja muiden pysyvien vastaavien yhteissumma.

Rahoitusosassa:

- rahoitusosan nettotuotto tai -nettokulu (rahoitustuottojen ja -kulujen erotus).

Toiminnalliset tavoitteet; sitovia tavoitteita ovat

- ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä,
- oppisopimuskoulutuksen opiskelijamäärä
- aikuiskoulutuksen opiskelijatyöpäivien lukumäärä.
- em. koulutusmuodoissa suoritettujen tutkintojen määrät.

Tilivelvollisilla on vastuu asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan tilinpäätöksessä.

Yhtymähallitus määrittelee viranhaltijoita koskevan sitovuustason talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

5. YHTYMÄHALLINTO

5.1. Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella

Yleistä

Kuntayhtymän hallinnon järjestämistä säädetään perussopimuksessa sekä hallintosäännössä. Uusittu perussopimus on ollut voimassa 1.1.2011 alkaen. Hallintosääntö ja sen mukainen uudistettu organisaatorakenne tulivat voimaan 1.1.2016. Hallintosääntöä on tarkoitus tarkistaa osittain 1.1.2017 alkaen ja tehdä kokonaisuudistus kuntalain muutosten sekä muiden toiminnallisten muutosten johdosta keväällä 2017.

Tulosalueeseen sisältyy seuraavat toiminnot: tilintarkastus, luottamushenkilöhallinto, yleishallinto ja henkilöstöpalvelut.

Uudistetun talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) rakenteen mukaan aikaisemmin tulosalueittain esitellyt kehittämiskohteet esitellään TTS:ssä kuntayhtymätason tavoitteina. Nämä tavoitteet jalkautetaan yksiköiden toimintaan prosessikohtaisten suunnitelmien kautta. Näitä suunnitelmia toteutetaan läpi kuntayhtymän ja niiden toteutumista seurataan kuukausittain kuntayhtymän johtoryhmissä (johdon katselmoinnit).

Kuntayhtymällä on käytössään Online-tuloskortti, jonka avulla keskeisiä toiminnan mittareita voidaan seurata lähes reaaliajassa (mittariston tiedot päivittyvät joka yö). Mittariston jatkokehittämistä jatketaan vuonna 2017, jotta voimme yhä nopeammin saada luotettavaa mittaustietoa oppilaitoksen keskeisistä toiminnoista ja hyödyntää saatua tietoa päivittäisessä johtamisessa.

Tilintarkastus

Kuntayhtymässä on yhtymävaltuuston asettama viisijäseninen tarkastuslautakunta hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta on tilivelvollinen määrärahansa käytön osalta.

Yhtymävaltuusto on valinnut kuntayhtymän tilintarkastajaksi valtuuston toimikaudeksi 2013 – 2016 sekä optiovuosille 2017 – 2018 KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n.

Luottamushenkilöhallinto

Kuntayhtymän hallinto on järjestetty kuntalain mukaisesti. Korkein päättävä elin on 16-jäseninen yhtymävaltuusto. Siinä on 1 - 4 edustajaa kustakin jäsenkunnasta.

Kuntayhtymän hallinnosta huolehtii yhdeksänjäseninen yhtymähallitus, jonka yhtymävaltuusto nimittää. Yhtymähallitus johtaa ja valvoo kuntayhtymän hallintoa, valmistelelee valtuustoasiat ja päättää monista keskeisistä asioista.

Luottamushenkilöiden nykyinen toimikausi kattaa vuodet 2013 – 2016 sekä osittain vuoden 2017.

Yleishallinto

Kuntayhtymän viranhaltijaorganisaatiota johtaa kuntayhtymän johtaja. Hän johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa.

Yleishallinnon kustannuspaikalle sisältyy kuntayhtymän johtajan ja talousjohtajan henkilöstö- ym. kustannukset.

Henkilöstöhallinto

Organisaatorakenteen mukaisesti henkilöstöosaamisen osaamisalue muodostaa oman organisaatioyksikkönsä. Sitä johtaa henkilöstöjohtaja ja sinne on koottu henkilöstöasioihin liittyvät toiminnot: tykytoiminta, työterveyshuolto, henkilöstön virkistystoiminta (viry), Sakun kisat, työsuojelu, henkilöstön kehittäminen, ammattijärjestöjen luottamusmiestehtävät ja muut osaamisalueen toiminnot (palkanlaskenta, osaamisalueen johtaminen jne.).

Henkilöstöhallinnon keskeisinä painopisteinä vuodelle 2017 ovat OVTES osioon liittyvä opettajien vuosityöaikakokeilu. Neuvottelu kokeiluun lähtemisestä on talousarvion laatimishetkellä menossa ja päätös kokeiluun lähtemisestä on tehtävä tammikuussa 2017. Kokeilu alkaa 1.8.2017. Kokeilu edellyttää kehittyneen työajan suunnittelu- ja seurantajärjestelmän kehittämistä ja käyttöönottoa.

Toisena merkittävänä toiminnan painopisteenä on henkilöstön tulospalkkausjärjestelmän kehittäminen siten, että se voidaan ottaa käyttöön 1.1.2018 alkaen.

6. KEHITTÄMISTOIMINTA

6.1. Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella

Kehittämispalvelut -tulosalueen toiminnalla tuetaan Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän strategisia tavoitteita. Yhteistyössä itäsuomalaisen ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkoston kanssa ollaan käynnistämässä älykkään erikoistumisen konseptia, jonka tavoitteena on turvata ammatillisen koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus Itä-Suomen alueella. Älykkään erikoistumisen kautta pyritään osaltamme varmistamaan osaavan työvoiman saatavuutta alueen yrityksille.

Asiakkuudenhallinnassa painotetaan asiakas- ja ennakointitiedon hyödyntämistä sekä koulutusten ja muiden palvelujen tarjonnassa että kehittämisessä. Lisäksi panostetaan asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM) jalkauttamiseen henkilöstön työkaluksi, jotta yritysyhteistyön tehokkuus ja laatu saadaan varmistettua. Hakeutumisvaiheen ohjauksen tehostaminen on myös yksi keskeinen painopiste.

Laadunhallinnassa työelämäpalautteiden keräämisen ja analysoinnin sekä tehokkaampi käyttö yritysyhteistyön kehittämisessä ovat keskeisiä vuoden 2017 tavoitteita. Lisäksi pedagogisia auditointeja jatketaan, ja yhdeksi kohteeksi otetaan oppimistulokset. Tavoitteena on, että yhä enemmän organisaation hyviä käytäntöjä voidaan ottaa käyttöön kaikessa toiminnassa.

Kehittämistoiminnassa pääpaino on ammatillisen koulutuksen reformia tukevien hankkeiden toteuttamisessa. Työelämälähtöisyys, joustavat opintopolut sekä henkilökohtaistamisen kehittäminen ovat kehittämissuunnitelman pääkohteita. Ylä-Savon seudullisessa kehittämisessä yritysten toimintaedellytysten kehittäminen ja kansainvälistyminen ovat entistä vahvemmin esillä.

Oppisopimuskoulutuksessa perustutkinto-opiskelijoiden määrä on riippuvainen elinkeinoelämän tilanteen kehittymisestä. Mikäli vahvan yläsavolaisen teollisuuden kasvu voimistuu ennakoitusti, voi perustutkinto-opiskelijapaikkojen kysyntäkin kasvaa. Samoin työllistämistukiratkaisut vaikuttavat perustutkinto-opiskelijoiden määrään.

Sen sijaan lisäkoulutuspaikkojen kysyntä on suurta. Yläsavolaiset yritykset kouluttavat henkilöstöään huomattavan paljon juuri oppisopimuksen kautta, ja lisäkoulutuspaikkojen kysyntä on laaja-alaista eri ammattialoilla. Yhteistyötä tietopuolisen koulutuksen järjestämisessä tehdään valtakunnallisesti, jotta monipuolisiin koulutustarpeisiin pystytään vastaamaan.

7. YHTYMÄPALVELUT

7.1. Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella

Yhtymäpalvelut tulosalueen kuuluvat:

- resurssienhallinnan osaamisalue
- sisäisten palveluiden osaamisalue

Tulosalueella on seuraavat tulosyksiköt:

- hallintopalvelut
- laitoshuoltopalvelut
- ruokapalvelut
- tietohallintopalvelut
- kiinteistöpalvelut.

Vuonna 2017 yhtymäpalveluiden tulosalueella keskitytään toimintaa tehostavien toimintamallien käyttöönottoon ja tukipalveluiden kustannusten suhteellisen osuuden pienentämiseen. Tulosaluejohtajana toimii talousjohtaja.

Hallintopalveluiden tulosyksikkö keskittyy talousprosessien yksinkertaistamiseen sekä kannattavuuden johtamisen ja talousohjauksen kehittämiseen. Vuonna 2017 tavoitellaan erityisesti hankintojen johtamisen prosessin kehittämistä tavoitteena rahoitusleikkauksia vastaavat kustannussäästöt.

Kiinteistöpalveluissa tavoitteena on jatkaa edelleen kiinteistöjen käytön tehostamisen suunnittelua ja tilojen käyttöasteiden optimointia. Vuodelle 2017 kohdistuu suuria muutoksia kuntayhtymän tilajärjestelyihin, jolloin uusien tilojen käyttöönotto suunnitellusti ja aikataulussa tulee olemaan erityisen tärkeää ydintoiminnan sujuvuuden varmistamiseksi. Kiinteistöpalveluissa tavoitellaan rahoitusleikkausta suurempaa säästöä opetuksen siirtyessä yhä enemmän pois kuntayhtymän omista tiloista.

Laitos- ja ruokapalveluiden toimintaa kehitetään talousarviovuonna tukemaan yhä enemmän organisaation perustehtävää ja samalla pilotoidaan toimintamallia, jossa vastuualueen koulutus- ja tukipalvelut on yhdistetty saman esimiehen alaisuuteen.

Tietohallintopalveluissa tavoitellaan kokonaisarkkitehtuurin haltuunottoa niin, että ylimääräisistä ohjelmista luovutaan ja edistetään tietojärjestelmien tehokasta hyödyntämistä kuntayhtymän tavoitteiden saavuttamiseksi.

8. TEKNOLOGIAN JA LIIKENTEEN OSAAMISALUE

8.1. Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella

Koulutuksen kehittämistä jatketaan edelleen vahvistamalla jo yritysten kanssa yhteistyössä toteutettuja oppimisympäristöjä niin kuntayhtymän, kuin yritysten tiloissa osaamisaluemallia hyödyntäen. Painopistettä siirretään yhä enemmän yrityksissä tapahtuvaan opiskelijoiden osaamisen lisäämiseen. Yhteistyötä laajennetaan uusille osaamisaloille, joilla ei vielä ole niin selkeää oppimisympäristöyhteistyötä talousalueen yritysten kanssa.

Kuntayhtymän omissa tiloissa uusilla tilaratkaisuilla mm. D-siiven osalta tulemme hyödyntämään eri koulutusalojen synergiaetuja. Olemme voineet luopua huomattavasta määrästä kiinteistömassaa, joka on purettu vuoden 2016 aikana. Ratkaisut pyritään toteuttamaan niin, että uusia rakennusinvestointeja ei tarvitse tehdä.

Näillä oppimisympäristöjen uudelleen järjestelyillä ja yhteistyöllä yritysten kanssa voidaan parantaa toiminnan kustannustehokkuutta vastaamaan niiltä osin taloudellisten resurssien vähenemistä. Uudet oppimisympäristöt mahdollistavat myös uusien opetusmenetelmien käyttöön oton ja opetushenkilöstön tehokkaamman työajan käytön.

Erityistä huomiota kiinnitämme mobiililaitteiden ja simulaattoreiden hyödyntämiseen oppimisympäristöjä kehitettäessä yhä monipuolisemmiksi hyödyntäen mm. EAKR rahoitusta.

Koulutustarjontaa sopeutamme edelleen kuntayhtymän vähennettyjen yksikköhintarahoituspaikkojen mukaisesti huomioiden alueellisen ammatillisen peruskoulutustarpeen ja koulutusalojen vetovoimaisuuden, johon oppilaitoksena yksin emme voi vaikuttaa. Aikuiskoulutusta suuntaamme ottamalla huomioon talousalueen aikuisväestön kouluttautumistarpeet, niin yritysten kuin yksilöiden tarpeet huomioon ottaen käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Opiskelijoiden mahdollisuutta yksilöllisiin oppimispolkuihin uusien monipuolisten oppimisympäristöjen lisäksi kehitetään mm. lisäämällä opetushenkilöstön tieto- ja viestintäteknologiaosaamista sekä ohjaamisosaamista.

9. HYVINVOINNIN JA LIIKETOIMINNAN OSAAMISALUE

9.1. Toiminta ja painopisteet suunnittelukaudella

Pyrimme taloudellisesti tehokkaaseen toimintaan laadusta tinkimättä. Sopeutamme toimintamme niukkenevaan rahoitustasoon. Kehitämme työvaltaisia oppimisympäristöjä, toteutamme osaamisperusteisuutta ja panostamme henkilökohtaistamisen toteuttamiseen. Olemme mukana kehittämässä toimintamallia, jonka avulla tehostamme opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja työelämään siirtymistä.

Mitoitamme, valitsemme ja vahvistamme koulutustarjontaamme muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin. Painotamme asiakas- ja tarvelähtöistä koulutustarjontaa. Osallistumme laadulliseen ennakointiin, laatuvalutteen analysointiin ja kehittämistoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä toimintajärjestelmän kehittämiseen. Painotamme toiminnassamme työturvallisuutta.

Kehitämme opettajien tieto- ja viestintäteknologian osaamista. Edesautamme opiskelijoiden yksilöllisten opintopolkujen toteutumista kehittämällä oppimisympäristöjä hyödyntäen tieto- ja viestintäteknikan moderneja mahdollisuuksia osaamisen kehittämisessä.

10. KUNTAYHTYMÄN TALouden TARKASTELUA

10.1. Yleistä

Talousarvion ja -suunnitelman käyttötalousosa muodostuu tulosaluekohtaisista tuloslaskelmamuodossa olevista talousarvioista. Seuraavassa on esimerkki teknologian ja liikenteen tulosalueen talousarviosta ja -suunnitelmasta:

500 TEKNOLOGIAN JA LIIKENTEEN OSAA	TA+MUUT. 2016	YH 2017	Ero%	TS1 2018	TS2 2019
TOIMINTATUOTOT	10 699 123	9 321 912	-12,9	9 587 217	9 965 440
TOIMINTAKULUT	-7 568 717	-7 397 507	-2,3	-7 397 502	-7 623 759
TOIMINTAKATE	3 130 406	1 924 405	-38,5	2 189 715	2 341 681
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-232 094	-185 740	-20,0	-173 232	-169 735
TILIKAUDEN TULOS	2 898 312	1 738 665	-40,0	2 016 483	2 171 946

Käyttötalousosan toimintatuotoissa ja -kuluissa on mukana myös sisäiset tuotot ja kulut, ulkoisten ohella.

Toimintatuotot sisältävät kaikki tulosalueen omat tuotot, suurimpina koulutuspalvelujen myyntituotot. Käyttösuunnitelmassa ja kirjanpidossa eri koulutus- ja rahoitusmuotojen toimintatulot käsitellään omilla tileillään. Myös maksullisen palvelutoiminnan tulot, esim. asiakastyötulot, sisältyvät toimintatuottoihin.

Toimintakuluissa suurin erä on henkilöstökulut. Myös toimitilojen sisäiset vuokrat sisältyvät toimintakuluihin. Sisäiset vuokrat on laskettu tulosalueiden talousarvioon 1.1.2017 käytössä olevien tilojen mukaisesti. Tulosalueen toimintakate, toimintatuottojen ja -kulujen, erotus on yhtymävaltuustoon nähden sitova. Tilikauden tulos saadaan kun toimintakatteesta vähennetään tulosalueen pysyvien vastaavista laskettavat poistot.

Tulosalueen tilikauden tuloksen tulee kattaa tulosalueen osuus kuntayhtymän sisäisten palveluiden kustannuksista.

10.2. Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa kuntayhtymän tilikauden tulos. Tilikauden tulos osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitettävä koko kuntayhtymää koskeva tuloslaskelma sisältää ainoastaan ulkoiset menot ja tulot.

Toimintatuotot ovat vuoden 2017 talousarvioehdotuksen mukaan tuloslaskelmassa 19,45 milj. euroa, mikä on 3,15 (13,9 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Tuotoista merkittävin erä on myyntituotot, 18,0 milj. euroa. Myyntituotot koostuvat pääasiassa koulutuspalveluiden myynnistä, jotka ovat 17,14 M€ ja 88 % kaikista toimintatuotoista. Erittely koulutuksen myyntituloista on esitetty kohdassa 4.

Toimintakulut vuonna 2017 ovat 18,68 milj. euroa. Ne pienenevät edellisvuodesta 2,71M€ (12,7 %). Toimintakuluihin sisältyy Ahertajankaarron matalan osan purkukustannuksia 210 000 euroa.

Henkilöstökulut ovat yhteensä 11,1 milj. euroa (vähennys 2,08 M€, 15,8 %) ja niiden osuus toimintakuluista on 59,5 %. Palkat ja palkkiot ovat 8 541 000 euroa. Vuoden 2016 toteutuva palkkasumma on noin 10,2 M€, joten tähän verrattuna vuodelle 2017 budjetoidut palkat ovat noin 1,6 milj. euroa pienemmät. Kuntayhtymässä on käynnissä toimintojen sopeuttaminen alenevaan rahoitustasoon myös henkilöstön osalta. Henkilötyövuosien määrä vuonna 2017 tulee olemaan noin 195, mikä on noin 35 HTV edellisvuotista pienempi.

Toimintakate v. 2017 on 779 526 euroa; noin 440 000 euroa pienempi kuin vuoden 2016 talousarviossa. Toimintakate % on 4,0 %.

Rahoitustuotot (netto) on arvioitu ennakoitun korkotason ja lainamäärän mukaan 14 500 euroksi. Peruspääoman korkoa omistajakunnille ei ole suunniteltu vuodelle 2017.

Vuosikate on 794 026 euroa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä.

Poistot ovat n. 1,49 milj. euroa, mikä on noin 7,7 % toimintatuotoista. Poistoissa on huomioitu Ahertajankaarron kiinteistön purettavien osien alas kirjattavat poistot 280 000 €.

Satunnaisia tuottoja eikä kuluja arvioida kertyvän vuonna 2017.

Tilikauden tulos vuonna 2017 on talousarvioehdotuksen mukaan tappiollinen - 700 350 euroa, joka johtuu pääosin kiinteistöihin liittyvistä uudelleen järjestelyistä.

Aikaisempien vuosien tuloksesta tehtyjä investointivaroja puretaan poistoeron vähennyksenä. Poistoeron vähennys on v. 2017 noin 164 000 euroa, jolloin tilikauden alijäämäksi muodostuu - 535 990 euroa. Ilman Ahertajankaarron purkamista talousarviovuoden alijäämä on - 46 000 euroa.

Vuodet 2018 ja 2019

Rahoituslaki uudistuu vuoden 2018 alusta ja siinä toiminnan tuloksellisuudelle annetaan entistä suurempi paino. Perusrahoituksen osuus tulee jäämään 30 – 50 %:n tasolle, jolloin loppuosa rahoituksesta määräytyy suoritus-, vaikuttavuus- ja strategiarahoituksen perusteella. Koska tarkkoja tietoja uuden rahoituslain perusteista ei suunnitteluvaiheessa ole käytettävissä, TTS-suunnitelma on tehty olettamuksella, että rahoitustaso tullaan säilyttämään vuoden 2017 tasolla laskentaperusteiden muutoksesta huolimatta.

Tulevien TTS-vuosien rahoitusmuutokset ovat isoja ja kannattavuuden säilyttäminen tulee edellyttämään merkittäviä muutoksia koulutuskuntayhtymän toimintatavoissa ja -kulttuurissa. Kuntayhtymän toimintatuottojen vähennys vuodesta 2015 vuoteen 2017 on noin 4,5 milj. euroa eli lähes 20 %. Muutokseen sopeutumista ei pystytä tekemään yhtä nopeasti kuin rahoitusleikkaus toteutuu. Vuosina 2017 ja 2018 menojen sopeuttaminen selvästi aiempaa alhaisemmalle tasolle vaatii paljon työtä ja uusien toimintamallien omaksumista kaikilla tulosalueilla.

10.3. Rahoituslaskelma

Talousarvion rahoituslaskelma osoittaa, miten tilikauden aikana varsinainen toiminta

ja investoinnit sekä rahoitustoiminta vaikuttavat kuntayhtymän kassavaroihin eli maksuvalmiuteen. Toiminnan rahoitusta kuvaavat tunnusluvut lasketaan rahoituslaskelmasta.

Vuoden 2017 rahoituslaskelmassa tuloslaskelman osoittama vuosikate on 794 026 euroa. Nettoinvestoinnit ovat 2,1 milj. euroa, jolloin tulorahoituksella kattamattomaksi jää 1,3 milj. euroa.

Lainojen lyhennykset ovat 273 900 euroa ja rahoituksen rahavirta yhteensä - 273 900 euroa.

Rahoituslaskelma osoittaa, että vuoden 2017 investoinnit vähentävät kuntayhtymän rahavaroja 1,3 milj. euroa. Rahavarojen määrän arvioidaan olevan vuoden alussa 5,9 milj. euroa ja vuoden lopussa 4,3 milj. euroa.

Vuodesta 2018 eteenpäin tulorahoituksen arvioidaan riittävän investointien rahoittamiseen.

10.4. Taloutta koskevat tavoitteet ja mittarit

Kuntayhtymän taloudessa on kolme keskeistä elementtiä: kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius.

1) Kannattavuus

Toiminnan kannattavuutta mitataan tuloksen määrällä. Kannattavalla toiminnalla pystytään parantamaan rahoitusrakennetta: vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta.

Kannattavuutta mitataan tuloslaskelman tunnusluvuilla.

2) Vakavaraisuus

Kunnollinen pääomarakenne (vakaavaraisuus) on tärkein edellytys pidemmällä aikavälillä toiminnan jatkumiselle. Se antaa varmuutta, kestäkykyä ja mahdollisuutta panostaa tulevaisuuteen. Hyvä vakavaraisuus luodaan riittävällä kannattavuudella.

Vakavaraisuutta mitataan taseen tunnusluvuilla.

3) Maksuvalmius

Rahoitusrakenteen toinen elementti, maksuvalmius, kertoo rahan riittävydestä. Sen on riitettävä joka hetki, jotta sitoumukset pystytään täyttämään ajallaan. Hyvä maksuvalmius saavutetaan kannattavalla toiminnalla ja riittävällä vakavaraisuudella.

Maksuvalmiutta mitataan yleisesti mittarilla ”Kassan riittävyys pv”. Nimensä mukaisesti se kertoo, montako päivää kassassa olevat varat riittävät kassasta maksujen suorittamiseen.

Yhteenvedo talouden mittareista on liitteenä.

11. INVESTOINTIOSA

Yleistä

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat vuosille 2017 – 2018. Rakennushankkeissa kustannusarvioltaan vähintään 100.000 euroa olevat peruskorjaukset käsitellään investointiosassa. Uudisrakentamisessa raja on 10.000 euroa. Irtaimistohankinnat luetaan investointihankkeeksi silloin kun hankinnan tai hankintakokonaisuuden arvonnäkökulman kustannusarvio on 10.000 euroa tai enemmän. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan suoraan vuosikuluksi.

Investoinnit vaikuttavat tuloslaskelmassa tilikauden tulokseen poistojen kautta: investointi kirjataan kuluksi vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina. Poiston laskentaperusteena on arvonnäkökulman mahdollisella valtionosuudella tai hankerahoituksella vähennetty nettoinvestointi. Poistomenettelynä kuntayhtymässämme on tasapoisto ja rakennusten poisto-aika on pääsääntöisesti 30 vuotta. Irtaimen omaisuuden poisto-aika on taloudellisen pitoajan perusteella 3 – 10 vuotta.

Investoinnista seuraa myös rahoitusvaikutus: se on maksettava välittömästi hankintavaiheessa. Tähän on käytettävä joko omia varoja (kassavarat) tai vierasta pääomaa (lainaa) tai näitä molempia. Investointiin sitoutuu pääomaa pitkäksi aikaa. Toimialallamme investointi ei useinkaan suoraan lisää liikevaihtoa, mutta kilpailukykyyn säilyttäminen ja markkinoilla pysyminen edellyttävät toimitilojen ja välineiden ajanmukaisina pitämistä eli riittävää investointitasoa. Kuntayhtymän tavoitteena on, että investoinnit pystytään rahoittamaan tulorahoituksella ilman lainanottoa.

Toimitilastrategia

Kuntayhtymän strategisena tavoitteena on vähentää toimitilojensa määrää merkittävästi nykyisestä. Määrä on sopeutettava tulevaisuuden vaatimusten mukaiseksi: opetuksen toteuttamistavat muuttuvat, kun varsinaisessa oppilaitoksessa tapahtuvan opetuksen osuus vähenee ja tilalle tulee uusia toteuttamistapoja. Tulopohjan kaventuessa toimitilojen sopeuttamisen onnistumisella, tilojen tehokkaalla hyödyntämisellä ja korkealla käyttöasteella on keskeinen vaikutus kuntayhtymän kannattavuuden säilyttämisessä.

Haahtelakehitys Oy:n vuonna 2013 tekemän toimitilaselvityksen mukaan Ylä-Savon ammattiopiston käytössä on noin 8000 m² enemmän tilaa kuin on tarvetta. Nykyisessä tilanteessa tätä arviota voidaan jo pitää liian pienenä.

Osana toimitilastrategiaa on parhaillaan menossa Asevelikatu 4:n peruskorjaus- ja uudisrakennushanke. Hankkeen arvioitu valmistuminen on helmikuussa 2017, jolloin tämän hankkeen myötä koulutus kuntayhtymän tilojen määrä pienenee noin 3 000 m².

Talousarviovuoden aikana selvitetään sekä Ahertajankaarron että Peltosalmen toimitilojen muutostarpeet sekä näihin liittyvät investointitarpeet. Peltosalmen kiinteistöjärjestelyihin tulee vaikuttamaan merkittävästi uuden rahoituslain mahdollisesti mukanaan tuomat toiminnan uudelleenjärjestelyhaasteet. Tämän hetkisen tiedon mukaan Peltosalmen ja Ahertajankaarron suunnitelluilla muutoksilla vähennetään kuntayhtymän tilojen määrää 4 800 m².

Asevelikatu 4

Asevelikatu 4:n arvioitu valmistuminen siirtyy talousarviovuoden 2017 alkupuolelle mm. rakennushankkeen purkutöiden aikana selvinneiden lopullisten asbestimäärien ja näiden vaatimien lisätöiden osalta. Yhtymävaltuuston urakkatarjousten perusteella 8.3.2016 hyväksymä hankkeen kokonaiskustannusarvio rakennushankkeen alkaessa oli 4 780 060 euroa. Summaan sisältyy käyttökustannuksiin kuuluvia purkutöitä yhteensä 260 000 euroa, joten hankkeen investointiosuus on 4 520 060. Hankkeen lopullinen kustannusarvio täsmentyy kaikkien lisätöiden varmistuttua. Seuraavassa laskelmassa on esitetty rakennushankkeen kokonaiskustannusarvio talousarvion tekohetkellä.

Urakoiden yhteenveto:

	<u>euroa</u>
Rakennuttajan kustannukset (suunnittelu)	259 500
Rakennustekniset työt	2 938 000
IV-työt	238 950
LV-työt	424 000
Sähkötyöt	316 000
Automaatiotyöt	43 500
<i>Hankevaraus (mahd. lisätyöt eri urakoihin)</i>	<i>400 000</i>
Yhteensä	4 619 950
Irtaimistohankinnat	150 000
irtokalusteet	
leipomo-osan kalusteet	
Investointihanke yhteensä	4 769 950
Investointi + purkukustannukset yhteensä	5 029 950

Rakennuskustannuksista noin 900 000 euroa jää vuodelle 2017. Lumakeskuksen tilojen hankkimiseen saadun valtionosuuden nykyarvo siirretään tämän hankkeen valtionosuudeksi.

Peltosalmi

Yhtymähallitus on valtuuttanut kuntayhtymän johdon aloittamaan Peltosalmen kiinteistöjen vähentämiseen tähtäävän teknisen suunnittelun. Alustavassa suunnittelussa on kartoitettu tilatarve huomioiden tuleva opiskelijamäärä sekä uudenlaisten oppimisympäristöjen ja osaamisperusteisuuden mukanaan tuomat mahdollisuudet.

Peltosalmen kiinteistöt on saatu valtiolta vastikkeetta, jonka vuoksi niiden myymisen tai purkamisen osalta on saatava ensin Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös siitä, että kiinteistöistä luopuminen ei aiheuta kuntayhtymälle taloudellisia seuraamuksia valtion osalta.

Tämän hetkessä suunnitelmassa päärakennus esitetään purettavaksi kokonaan kiinteistön huonon kunnon perusteella, jolloin rakennuksessa olevat toiminnot siirretään Peltosalmen muihin rakennuksiin. Tämän ja muiden Peltosalmella käyttöikänsä päässä olevien rakennusten purkamisen arvioidaan vähentävän kuntayhtymän tiloja noin 3 250 m². Päärakennuksessa olevan ruokalan korvaamiseksi joudutaan rakentamaan lisätilaa noin 60 m², jolloin tilojen nettovähennys Peltosalmella on noin 3 200 m².

Investointisuunnitelmassa esitetään talousarviovuodelle Peltosalmen jakelukeittiön rakentamiseen Opintotalon yhteyteen 180 000 euroa ja muiden päärakennuksessa olevien opettajien työtilojen korvaamiseen 300 000 euroa. Vuodelle 2018 arvioidaan käyttötalouteen kuuluvia purkukustannuksia syntyvän 280 000 euroa.

Sairaskengityspajan rakentaminen, Hingunniemi

Koulutuskuntayhtymä on saanut EAKR-rahoitusta sairaskengityspajan rakentamiseen. Sairaskengityspaja (n. 200 m²) on tarkoitus rakentaa muutostöillä nykyiseen konehalliin. Siihen tulee kengityspaikat viidelle hevoselle. Tiloihin tulee myös tulityöpaikka, opetustila etäyhteyksineen, kuumakengityspajatila, sosiaalitila ja autotalli.

Hankkeen kustannusarvio on 350 000 euroa, josta rakennus- ja muutostyön osuus on 300 000 euroa ja suunnittelukustannukset 50 000 euroa. Avustuksen (rakentamiseen kohdistuva) määrä on 210 000 euroa.

Ahertajankaarron kiinteistöjärjestelyt

Yhtymähallitus on valtuuttanut kuntayhtymän johdon aloittamaan myös Ahertajankaarron kiinteistöjen vähentämiseen tähtäävän teknisen suunnittelun. Ahertajankaarron rakennuksen ns. matalassa A-osassa on ruokala, toimisto- ja opetustiloja sekä tietoliikennekeskus ja kuntayhtymän varmuuskopiopalvelimet. Korkeassa osassa on autoalan koulutustiloja.

Suunnitelmassa Ahertajankaarron matalaosa puretaan, jolloin toiminnot ja henkilöstö siirretään pääasiassa Asevelikadulle sen saneerauksen valmistuttua. Purettava osan neliömäärä on 1 600 m². Talousarvion investointisuunnitelmassa varataan Ahertajankaarron jakelukeittiön uudisrakentamiseen 180 000 euroa ja käyttötalouteen kuuluviin purkukustannuksiin 136 000 euroa. Kangaspirtin asuntoloiden purkamiseen samassa yhteydessä varataan 74 000 euroa. Ahertajankaarron matalan osan jäljellä oleva poistamaton hankintameno 280 000 euroa joudutaan alas kirjaamaan purkamisen yhteydessä.

YSAO – SAKKY Iisalmen kampus

Kuntayhtymien viranhaltijajohdon sekä hallituksen ja valtuuston puheenjohtajien välillä pidetyssä neuvottelussa sovittiin, että kuntayhtymät selvittävät yhteisen kampuksen toteuttamista Iisalmessa. Tavoitteena on, että Asevelikatu 4:n tontille sijoitettaisiin Savon koulutuskuntayhtymän Iisalmessa sijaitsevat toiminnot. Alustavana tavoiteaikatauluna on, että yhteinen kampus olisi valmis talvella 2018/2019. Kampuksen hallinnointi/rakentamisinvestoinnin toteuttamistavasta ei kuitenkaan talousarvion valmisteluhetkellä ole päätöstä eikä kustannusarviota, joten investoinnin kustannuksia ei ole erikseen laskettu. Investoinnin alkuvaiheen suunnittelukustannukset sisältyvät ennalta arvaamattomien investointien 100 000 euroon.

Varaus ennalta arvaamattomiin investointeihin

Ennalta arvaamattomiin korjauksiin yms. pieniin investointeihin on varattu hallituksen päätettäväksi vuosittain 100 000 euroa.

Irtaimistohankinnat

Opetusväline- ym. irtaimistojen hankintaan on varauduttu TTS:ssä vuosittain. Määrärahaa käytetään yhtymähallituksen hyväksymän investointisuunnitelman mukaisesti mm. koneiden, laitteiden ja ajoneuvojen uus- ja korvaushankintoihin. Irtaimistohankinnoissa käytetään pääasiassa leasingrahoitusta ja leasingvuokrat ovat tuloslaskelmaosan toimintakuluja. Myös Asevelikatu 4:n rakennushankkeeseen kuuluvat AV-laitteet hankitaan talousarviovuonna leasing-rahoituksella. Suoraa hankintaa käytetään lähinnä hankerahoitusta saavissa kohteissa, joissa leasingrahoitus ei ole mahdollinen.

Vuoden 2017 irtaimistoinvestointeihin sisältyy metsä- ja puukuljetuslogistiikan oppimisympäristöjen kehittäminen–hankkeeseen kuuluva puutavarakuormainsimulaattoreiden hankinta, 180 000 euroa, jonka hankerahoitus on 117 000 euroa. Muutoin on varauduttu lähinnä opetusalojen laite- ja kalustohankintoihin.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä

Rakennusinvestoinnit v. 2017 - 2019

Investointikohde	kust.arvio € 10/2016	1000 euroa			Yht. 2017-
		TS 2017	TS 2018	TS 2019	
Asevelikatu 4:n uudisrakennus ja perusparannus	4 769 950	908			908
- valtionosuus (siirto Lumakeskus)	-876 000				0
Pemo, ruokalan ja asuntolan kiinteistöjärjestelyt	630 000	630			630
Sairaskengityspajan rakentaminen, Hingunniemi	350 000	350			350
- hankerahoitus	-210 000	-210			-210
Kangaspirtin asuntola	0				0
Ahertajankaarron kiinteistöjärjestelyt	230 000		230		230
Varaus ennalta arvaamattomiin investointeihin	100 000	100	100	100	300
Rakennushankkeet yht. 2016 - 2019, brutto	6 079 950	1 988	330	100	2 418
Valtionosuus + hankerahoitus	-1 086 000	-210	0	0	-210
Rakennushankkeet yht. 2016 - 2019, netto	4 993 950	1 778	330	100	2 208
Irtain omaisuus					
Irtain omaisuus yhteensä brutto	930 000	430	250	250	930
Hankerahoitus	-117 000	-117			-117
Irtain omaisuus yhteensä netto	813 000	313	250	250	813
Investoinnit yhteensä brutto 2016-2019 *	7 009 950	2 418	580	350	3 348
Investoinnit yhteensä netto 2016-2019 *	5 806 950	2 091	580	350	3 021

* Yhteissummassa on esitetty Asevelikatu 4:n kokonaiskustannusarvio, vaikka pääosa investoinnista toteutuu vuoden 2016 puolella.

12. VUODEN 2017 TALOUSARVION JA TALOUSUUNNITELMAN 2017 – 2019 TAULUKOT

12.1. Talousarvio tulosalueittain

	TA+MUUT. 2016	YH 2017	Ero%	TS1 2018	TS2 2019
110 YHTYMÄHALLINTO					
TOIMINTATUOTOT	56 000	56 400	0,7	55 500	55 500
TOIMINTAKULUT	-858 272	-796 795	-7,2	-790 346	-793 346
TOIMINTAKATE	-802 272	-740 395	-7,7	-734 846	-737 846
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	-5 100		-55 100	-55 100
SATUNNAISET ERÄT	413 413	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-388 859	-745 495	91,7	-789 946	-792 946
210 KEHITTÄMISPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	2 461 681	2 103 404	-14,6	2 007 635	1 975 120
TOIMINTAKULUT	-3 099 450	-2 620 992	-15,4	-2 528 965	-2 470 885
TOIMINTAKATE	-637 769	-517 588	-18,8	-521 330	-495 765
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 000	-9 941	-0,6	-450	0
TILIKAUDEN TULOS	-647 769	-527 529	-18,6	-521 780	-495 765
310 YHTYMÄPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	3 596 236	3 159 386	-12,1	2 937 040	2 937 040
TOIMINTAKULUT	-4 549 138	-3 978 206	-12,6	-3 737 977	-3 514 927
TOIMINTAKATE	-952 902	-818 820	-14,1	-800 937	-577 887
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-898 292	-1 241 974	38,3	-1 083 666	-1 016 066
TILIKAUDEN TULOS	-1 851 194	-2 060 794	11,3	-1 884 603	-1 593 953
500 TEKNOLOGIAN JA LIIKENTEEN OSAA					
TOIMINTATUOTOT	10 699 123	9 321 912	-12,9	9 587 217	9 965 440
TOIMINTAKULUT	-7 568 717	-7 397 507	-2,3	-7 397 502	-7 623 759
TOIMINTAKATE	3 130 406	1 924 405	-38,5	2 189 715	2 341 681
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-232 094	-185 740	-20,0	-173 232	-169 735
TILIKAUDEN TULOS	2 898 312	1 738 665	-40,0	2 016 483	2 171 946
550 HYVINVOINNIN JA LIIKETOIMINNAN					
TOIMINTATUOTOT	9 332 760	8 050 192	-13,7	8 048 376	8 208 376
TOIMINTAKULUT	-8 849 214	-7 118 268	-19,6	-6 751 190	-7 099 391
TOIMINTAKATE	483 546	931 924	92,7	1 297 186	1 108 985
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-62 350	-51 621	-17,2	-36 348	-36 348
TILIKAUDEN TULOS	421 196	880 303	109,0	1 260 838	1 072 637
RAPORTTI YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	26 145 800	22 691 294	-13,2	22 635 768	23 141 476
TOIMINTAKULUT	-24 924 791	-21 911 768	-12,1	-21 205 980	-21 502 308
TOIMINTAKATE	1 221 009	779 526	-36,2	1 429 788	1 639 168
UUSIKATE	1 221 009	779 526	-36,2	1 429 788	1 639 168
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 202 736	-1 494 376	24,2	-1 348 796	-1 277 249
SATUNNAISET ERÄT	413 413	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	431 686	-714 850	-265,6	80 992	361 919

12.2. Kuntayhtymän tuloslaskelma 2017 – 2019

	TP 2015	TA+MUUT. 2016	YH 2017	Muutos 16/17	TS1 2018	TS2 2019
TOIMINTATUOTOT						
MYYNSTITUOTOT	22 233 148	21 142 862	17 993 319	-14,9	18 104 208	18 637 431
MAKSUTUOTOT	201 408	122 844	107 300	-12,7	103 800	103 800
TUET JA AVUSTUKSET	1 025 470	1 155 944	958 784	-17,1	862 015	829 500
MUUT TOIMINTATUOTOT	373 701	247 972	181 210	-26,9	177 910	177 910
VALMISTEVARASTON MUUTOS	218 935	-65 000	215 000	-430,8	215 000	215 000
TOIMINTATUOTOT	24 052 662	22 604 622	19 455 613	-13,9	19 462 933	19 963 641
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-14 347 106	-13 184 467	-11 103 563	-15,8	-10 730 652	-10 784 680
PALKAT JA PALKKIOT	-11 098 958	-10 163 138	-8 541 070	-16,0	-8 256 319	-8 298 535
HENKILÖSIVUKULUT	-3 248 148	-3 021 329	-2 562 493	-15,2	-2 474 333	-2 486 145
ELÄKEKULUT	-2 665 938	-2 400 789	-2 050 335	-14,6	-1 979 768	-1 989 219
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-582 211	-620 540	-512 158	-17,5	-494 565	-496 926
PALVELUJEN OSTOT	-3 630 095	-3 586 381	-3 334 622	-7,0	-3 314 398	-3 359 348
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 016 037	-2 999 327	-2 769 274	-7,7	-2 655 542	-2 657 492
AVUSTUKSET	-226 444	-267 677	-228 824	-14,5	-217 100	-217 100
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 485 324	-1 345 761	-1 239 804	-7,9	-1 203 247	-1 198 847
TOIMINTAKULUT	-22 705 006	-21 383 613	-18 676 087	-12,7	-18 120 939	-18 217 467
TOIMINTAKATE	1 347 655	1 221 009	779 526	-36,2	1 341 994	1 746 174
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	42 744	28 000	14 500	-48,2	10 600	7 070
MUUT RAHOITUSTUOTOT	909	2 000	200	-90,0	200	200
KORKOKULUT	-1 215	-4 000	0	-100,0	0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-32 580	-32 150	-200	-99,4	-31 850	-35 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	9 858	-6 150	14 500	-335,8	-21 050	-27 930
VUOSIKATE	1 357 514	1 214 859	794 026	-34,6	1 320 944	1 718 244
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 136 616	-1 202 736	-1 494 376	24,2	-1 348 796	-1 277 249
ARVONALENTUMISET	-40 314	0	0		0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 176 930	-1 202 736	-1 494 376	24,2	-1 348 796	-1 277 249
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET TUOTOT	0	413 413	0	-100,0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	0	413 413	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	180 583	425 536	-700 350	-264,6	-27 852	440 995
POISTOERON MUUTOS	197 172	178 365	164 360	-7,9	164 360	164 360
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	377 756	603 901	-535 990	-188,8	136 508	605 355

12.3. Rahoituslaskelma

	YH 2017	TS2018	TS2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	794 026	1 320 944	1 718 244
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	0	0	0
	794 026	1 320 944	1 718 244
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT	-2 418 000	-580 000	-350 000
RAHOITUSOSUUKSET INVESTOINTIMENOIHIIN	313 000	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	0	0	0
	-2 105 000	-580 000	-350 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 310 974	740 944	1 368 244
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0
	0	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-273 900	-273 900	0
	-273 900	-273 900	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0	0	0
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0
	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-273 900	-273 900	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 584 874	467 044	1 368 244
	Rahavarat 31.12	4 819 411	6 187 655
	Rahavarat 1.1.	4 352 367	4 819 411
	Rahavarojen muutos	467 044	1 368 244

12.4. Taloutta koskevat tavoitteet ja mittarit

12.4. Taloutta koskevat tavoitteet ja mittarit

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	Ta 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista	106	106	104	107	110
Toimintakate % liikevaihdosta	5,6	5,4	4,0	6,9	8,7
Vuosikate %:a poistosta	115	101	53	98	135
Poisto %	4,9	5,3	7,7	6,9	6,4
Vuosikate/opiskelija	712	686	557	924	1193

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	Ta 2017	TS 2018	TS 2019
Investointien tulorahoitus %	234	41	38	228	400
Lainanhoitokate	4,9	4,0	2,9	4,8	-
Kassavarat 31.12. (1000 €)	8 267	5 393	4 352	4 819	6 188
Kassan riittävyys pv	127	75	74	94	121
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertyminen 5:ltä vuodelta (1000 €)	5779	3103	-600	-231	3398

Taseen tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	Ta 2017	TS 2018	TS 2019
Omavaraisuus %	81	83	78	88	86
Suhteellinen velkaantuneisuus %	21	19	24	24	22
Sidotun pääoman osuus %	20	21	19	19	19
Lainakanta 31.12. 1000 €	822	822	276	0	0
Kertynyt ylijäämä 1000 €	13 514	13 076	13 191	13 327	13 933

LIITTEET

OPISKELIJAMÄÄRÄT (perustutkinto- ja oppisopimuskoulutus) v. 2017 – 2019

Ammatillinen peruskoulutus

Perustutkintokoulutus	Tot 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Teknologia ja liikenne	582	565	570	570	570
Hyvinvointi ja liiketalous	520	470	465	465	465
Yhteensä	1102	1035	1035	1035	1035

Oppisopimuskoulutus	Tot 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
perustutkintokoulutus	131	145	145	145	145
tutkintotav. Lisäkoulutus	127	118	103	103	103
muu lisäkoulutus	17	18	17	17	17
Yhteensä	275	281	265	265	265

Opiskelijatyöpäivät, aikuiskoulutus

	Tot 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Lisäkoulutus, VOS	64 350	56 505	48 760	48 000	48 000
Lisäkoulutus, NAO	9 818	9 230			
Työvoimakoulutus	36 350	31 800	21 940	22 000	24 000
Muut	8 845	16 970	11 360	12 400	13 000
Yhteensä	119 363	114 505	82 060	82 400	85 000

Opiskelijatyöpäivät, osaamisalueittain

	Tot 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Teknologia ja liikenne	54 125	50 330	38 550	39 000	40 000
Hyvinvointi ja liiketalous	65 238	64 175	43 510	43 400	45 000
Yhteensä	119 363	114 505	82 060	82 400	85 000

OPISKELIJAMÄÄRÄT LINJOITTAIN v. 2015 – 2017

	tot. 2015						tot. 2016			TS 2017			TS 2018		TS 2019			
	20.1.		20.9.		Pain.		20.1.		20.9.		Pain.		20.1.		20.9.		Pain.	
PERUSTUTKINTO-OPISKELIJOIDEN VUOSIOPISKELIJAMÄÄRÄT TUTKINNOITTAIN YKSIKÖHINTARAHOITUKSELLA V. 2017																		
HUOM! Rahoituslaki muuttuu v. 2018 alusta ja rahoitus ei perustu enää vuosio opiskelijamäärään.																		
Teknologia ja liikenteen osaamisala	577,0	588,0	581,6	545	571	555,8	552	595	569,9									
Teknologiaosaaminen	239,0	242,3	242,3	217	227	221,2	220	262	237,5									
Kone- ja metallialan pt.	130	132	130,8	124	114	119,8	109	178	137,8									
Sähkö- ja automaatiotekniikan pt.	69	73	70,7	54	61	56,9	65	48	57,9									
Tieto- ja tietoliikennetekniikan pt.	40	42	40,8	39	52	44,4	46	36	41,8									
Logistiikkaosaaminen	138,0	120,0	130,5	115	127	120,0	125	125	125,0									
Autoalan pt.	53	49	51,3	50	53	51,3	52	49	50,8									
Logistiikan pt. Varasto/Autonkulj.	15	4	10,4	0	1	0,4	0	0	0,0									
Logistiikan pt. Linja-auto/Yhdistelemäajon	70	67	68,8	65	73	68,3	73	76	74,3									
Rakentamisaosaaminen	200,0	221,0	208,8	213	217	214,7	207	208	207,4									
Määränsuunnittelun ja rakentamisen ko	58	73	64,3	70	76	72,5	74	53	65,3									
Talotekniikan pt.	50	52	50,8	52	50	51,2	51	56	53,1									
Rakennusalan pt.	49	45	47,3	47	46	46,6	44	49	46,1									
Kiinteistöpalvelujen pt.	0	3	1,3	3	5	3,8	3	3	3,0									
Verhoilu- ja sisustusalan pt.	36	46	40,2	38	40	38,8	35	47	40,0									
Puualan pt.	5	0	2,9	0	0	0,0	0	0	0,0									
Prosessiteollisuuden pt.	2	2	2,0	3	0	1,8	0	0	0,0									
Liiketoiminnan ja hyvinvoinnin osaaminen	555,0	472,0	520,4	461	500	477,3	474	453	465,3									
Palveluosaaminen	188,0	160,0	176,3	146	174	157,7	158	132	147,2									
Elintarvikealan pt.	42	39	40,8	35	44	38,8	43	31	38,0									
Laboratorioalan pt.	3	0	1,8	0	0	0,0	0	0	0,0									
Kotityö- ja puhd.palv.pt.	10	6	8,3	5	11	7,5	7	2	4,9									
Hotelli-, rav.- ja cateringalan pt.	93	75	85,5	72	76	73,7	69	53	62,3									
Hiusalan pt.	40	40	40,0	34	43	37,8	39	46	41,9									
Ohjausosaaminen	47,0	32,0	40,8	34	30	32,3	28	28	28,0									
VALMA	47	32	40,8	34	30	32,3	28	28	28,0									
(URA+STARTTI)						0,0			0,0									
Työelämäosaaminen	32,0	10,0	22,8	6	0	3,5	0	0	0,0									
Audiovisuaalisen viestinnän pt.	20	7	14,6	3	0	1,8	0	0	0,0									
Käsi- ja taideteollisuusalan pt.	12	3	8,3	3	0	1,8	0	0	0,0									
Luonnonvaraosaaminen	288,0	270,0	280,5	275	296	283,8	288	293	290,1									
Hevostalouden pt.	120	117	118,8	126	140	131,8	133	103	120,5									
Maatalousalan pt. (Pemo)	168	153	161,8	149	156	151,9	155	190	169,6									
KAIKKI YHTEENSÄ	1132,0	1060,0	1102,0	1006,0	1071,0	1033,1	1026,0	1048,0	1035,2									
Järjestämisluvan paikat			1095			1035			1035									

OPISKELIJATYÖPÄIVIEN MÄÄRÄ (aikuiskoulutus)

OPISKELIJATYÖPÄIVIEN MÄÄRÄ v. 2017 (aikuiskoulutus)

Vastuualueittain

		Talousarvio 2017				
TEKNOLOGIA JA LIIKENNE		lisäkoulutus	NAO(*)	työvoima koulutus	muut	yhteensä
5000	Teknologiaosaaminen	4 800	0	7 000	0	11 800
5220	Logistiikkaosaaminen	6 500	0	1 500	800	8 800
5240	Rakentamisaosaaminen	7 000	0	10 300	650	17 950
	Teknologia ja liikenne yht.	18 300	0	18 800	1 450	38 550
HYVINVOINTI JA LIIKETALOUS		lisäkoulutus	NAO(*)	työvoima koulutus	muut	yhteensä
5520	Palveluosaaminen	5 000	0	3 140	0	8 140
5600	Työelämäosaaminen	12 180	0	0	9 100	21 280
5800	Luonnonvaraosaaminen	13 280	0	0	810	14 090
	Hyvinvointi ja liiketalous yht	30 460	0	3 140	9 910	43 510
Osaamisalueet yhteensä		lisäkoulutus	NAO(*)	työvoima koulutus	muut	yhteensä
	Teknologia ja liikenne	18 300	0	18 800	1 450	38 550
	Hyvinvointi ja liiketalous	30 460	0	3 140	9 910	43 510
	YHTEENSÄ	48 760	0	21 940	11 360	82 060

Rahoituslaki muuttuu vuoden 2018 alussa ja uuden rahoituslain mukaiset suoritelmäärät eivät ole vielä tiedossa.

(* NAO valtionavustuksen saaminen vuodelle 2017 ei ole tiedossa budjetointi vaiheessa

POISTOSUUNNITELMA

KÄYTTÖOMAISUUS	POISTOAIKA uusi suositus	Poisto suunnitelma 1.1.2013 jälkeen hankittu omaisuus	Poisto suunnitelma ennen 31.12.12 hankittu omaisuus	Poisto- järjestelmä
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	5 - 20	5 vuotta		
Pitkävaikutteiset menot	2 - 5		3 vuotta	tasapoisto
Atk-ohjelmat		3 vuotta*		
Muut pitkävaikutteiset menot		3 vuotta*		
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoja	ei poistoja	
Rakennukset ja rakennelmat				
Koulu- ja hallintorakennukset	20 - 50	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto
Tuotantorakennukset	20 - 30			
Talousrakennukset	10 - 20	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maa- ja vesirakenteet	15 - 30	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusteet				
Kuljetusvälineet	4 - 7		7 vuotta	tasapoisto
henkilöautot		4 vuotta		
kuorma-autot		7 vuotta		
Liikkuvat työkonet	5 - 10	7 vuotta	7 vuotta	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto
(Koneet)			(7 vuotta)	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto			
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa			
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	ei poistoaikaa			
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa			

Hallitus voi hyödyke kohtaisesti määrittää poistoajan, mikäli taloudellinen pitoaika vaatii sitä.

* 1.1.14 alkaen hankittu omaisuus